

STATISTIK OM ARBETSMARKNADEN

2019

Arbetslöshets rapporten

arbetsloshetsrapporten.se

A-kassan handlar om både samhälle och individ och jag vill ta tillfället att betona hur viktig den är. Förutom att arbetslöshetsförsäkringen ger en ekonomisk grundtrygghet bidrar den till rörligheten på arbetsmarknaden genom att människor vågar byta jobb. Och den gör att färre väljer att arbeta svart, får fler att anmäla sig på arbetsförmedlingen och håller konsumtionen uppe i lågkonjunktur.

KATARINA BENGTSON EKSTRÖM
KASSAFÖRESTÅNDARE

Det här berör alla

Arbetsmarknaden är alltid högt på agendan eftersom den berör alla. Arbetsgivare som vill säga upp, unga som söker sitt första jobb, anställda som varslas, politiker som beslutar om Arbetsförmedlingens framtid, sjukskrivna som ska åter till jobbet – listan är förstås mycket lång.

Arbetsmarknaden och arbetslösheten är avgörande för samhällets utvecklingsmöjligheter. Och hur många som arbetar, och hur mycket, påverkar inte bara individen utan också välfärden. Här på a-kassan pratar vi varje dag med människor som beskriver hur oerhört viktigt det är för dem att ha ett jobb, att kunna försörja sig och att vara en del av ett sammanhang.

2018 gick ekonomin fortsatt bra med hög sysselsättning och relativt låg arbetslöshet. Arbetsgivare hade svårt att hitta arbetskraft samtidigt som Arbetsförmedlingen rapporterade att lejonparten av de arbetslösa hade fel kompetens och erfarenheter för de jobb som fanns att söka. Här i **Arbetslöshetsrapporten 2019** hittar du den statistik man behöver för att kunna förstå och följa diskussionen om personerna i så kallad utsatt ställning.

Högkonjunkturen har gynnat ungdomarnas arbetsmarknadssituation, andelen unga inskrivna på arbetsförmedlingen har sedan 2011 minskat med 9 procentenheter. Av **Arbetslöshetsrapporten 2019** framgår att ungdomar också vill ha fasta jobb men att de inte oroar sig för att bli arbetslösa, och att de som inte är med i a-kassan oroar sig mindre – kanske för att de ännu inte börjat jobba "på riktigt".

I **Arbetslöshetsrapporten 2019** redovisar vi självklart siffror om a-kassan, bland annat hur många som valt att vara medlemmar och hur många som får ersättning. A-kassan handlar om både samhälle och individ och jag vill ta tillfället att betona hur viktig den är. Förutom att arbetslöshetsförsäkringen ger en ekonomisk grundtrygghet bidrar den till rörligheten på arbetsmarknaden genom att människor vågar byta jobb. Och den gör att färre väljer att arbeta svart, får fler att anmäla sig på arbetsförmedlingen och håller konsumtionen uppe i lågkonjunktur.

1 Arbetsmarknaden. SID 4

5,8 miljoner av Sveriges befolkning är i åldern 20-64 år. De flesta, 83 procent, av dem arbetar, 5 procent av befolkningen är arbetslösa och 12 procent ingår inte i arbetskraften.

Färre är utanför arbetskraften 4

2 Sysselsättningen. SID 5-11

2018 hade 4,8 miljoner av de som var 20-64 år ett jobb. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på 82,6 procent, vilken var den högsta i EU.

Antalet sysselsatta ökade med 81 000 personer ...	5	Var fjärde deltidsarbetande vill jobba heltid	9
Sysselsättningsgraden ökade	5	9 av 10 är anställda	10
Gnosjöandan ger hög sysselsättning	6	Fast anställda	10
72 % sysselsättningsgrad i Europa	7	Tidsbegränsat anställda	10
Kvinnors sysselsättning är över 80 % igen	8	Företagare	10
Kompetensbrist är den stora utmaningen	8	Nyanställningarna minskade	11
3 av 10 kvinnor arbetar deltid	8	Fler kom in i arbetskraften	11
Yngre, äldre och kvinnor arbetar deltid	9	Viktigt med kontakter	11

3 Arbetslösheten. SID 12-20

I snitt 290 000 personer (20-64 år) var arbetslösa år 2018. Det motsvarar 5,7 procent av arbetskraften. På Arbetsförmedlingen har sammansättningen av de arbetslösa förändrats de senaste åren – 3 av 4 arbetslösa har en utsatt ställning och tuffa förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

Arbetslösheten sjönk med 3 procent	12	Andelen inskrivna sjönk i alla län	17
Äldre kvinnor har lägst arbetslöshet	13	3 av 4 i utsatt ställning	18
Dubbelt så hög arbetslöshet i Malmö	13	Svårmatchad arbetsmarknad	18
Arbetslösheten i Europa	13	Utomeuropeiskt födda – största gruppen	19
Högst arbetslöshet i Blekinge	14	En tredjedel är långtidsarbetslösa	19
6 gånger högre arbetslöshet	15	Äldres arbetslöshet har blivit kortare	20
Stor andel lågutbildade	15	Lågutbildade är oftare långtidsarbetslösa	20
1 av 5 varslade blir arbetslösa	16	Kostnader för arbetslösheten	20
618 000 inskrivna varav 347 000 arbetslösa	16		

4 Ungdomsarbetslösheten. SID 21-25

Ungdomsarbetslösheten har sjunkit. 2018 var det 71 000 ungdomar som varken arbetade eller studerade. Trygghet är viktigt för unga - 9 av 10 vill ha en fast anställning.

71 000 varken arbetar eller studerar	21	Senare inträde på arbetsmarknaden	23
Var tionde ungdom i EU är NEET	21	Ungdomar vill ha fast jobb	24
En tredjedel av Uvas har okänd aktivitet	22	Fast anställda är medlemmar	24
Färre unga på Arbetsförmedlingen	22	Låg oro för arbetslöshet hos unga	25
Föräldrars utbildning spelar roll	23	Lön är viktigt för unga	25
55 000 nya högskolestudenter antogs	23	Unga medlemmar vågar ställa krav	25

5 Ersättning och a-kassa. SID 26–32

30 procent av arbetskraften är inte med i en a-kassa och den vanligaste orsaken till försörjningsstöd är arbetslöshet. 2018 fick 40 procent av de arbetslösa ersättning från a-kassan.

Fyra av tio får a-kassa	26	Sju av tio är med i a-kassan	30
Högre andel män får a-kassa	26	Kompletterande försäkringar och avtal	30
Högre andel får a-kassa i Värmland	27	Hälften med försörjningsstöd är arbetslösa	30
Något fler får a-kassa	28	Majoriteten får inkomstbaserad ersättning	31
Många arbetslösa är inte med i a-kassan	28	3 av 4 får inte 80 %	31
Norrlandslänen har högst andel medlemmar	29	26 a-kassor	32
Män fick a-kassa längre	29		

Bra att veta när du läser statistiken

■ Arbetskraften består av de personer i arbetsför ålder som vill och kan arbeta. **Vi har valt att fokusera på personer mellan 20 och 64 år om inget annat anges.** I EU har man bestämt att den officiella statistiken ska utgå från åldersspannet 15–74 år när det gäller arbetskraften. Vi tycker inte att den åldersindelningen fullt ut speglar dem som arbetar i Sverige, med tanke på skol- och pensionsålder. Statistiken visar hur det såg ut 2018, om något annat år har använts framgår det av texten. Vi har brutit siffrorna på kvinnor, män

och ålder eftersom det är de uppgifter som finns tillgängliga. När vi använder begreppet akademiker avses personer 20–64 år med minst 3 års eftergymnasial utbildning.

SCB:s Arbetskraftsundersökning (AKU) är en urvalsundersökning som bygger på telefonintervjuer. Övriga statistikällor i denna rapport är registerbaserade. AKU ligger också till grund för statistiken till Eurostat. Mer om statistiken hittar du på sista sidan.

83%

av **befolkningen** 20–64 år
var **sysselsatta**.

12%

ingick **inte i arbetskraften**.

81000

fler var **sysselsatta** 2018 jämfört
med 2017.

27%

av **kvinnorna** arbetade deltid.

6%

av arbetskraften var **arbetslös**.

37%

av de arbetslösa var
långtidsarbetslösa.

71000

ungdomar varken arbetade
eller studerade.

30%

av arbetskraften var **inte med i**
någon a-kassa.

55%

av dem med **försörjningsstöd**
fick det på grund av arbetslöshet.

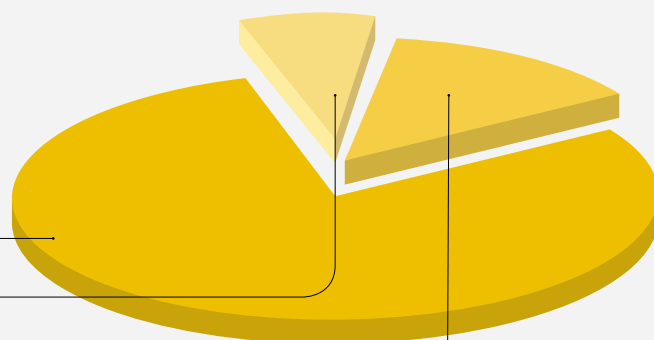
1

Arbetsmarknaden.

2018 var det 10,2 miljoner personer som ingick i Sveriges befolkning, av dem var det cirka 60 procent, 5,8 miljoner, som var i åldern 20–64 år. De flesta, 83 procent, av dem arbetade, 5 procent var arbetslösa och 12 procent ingick inte i arbetskraften. I den här rapporten ligger fokus på de två förstnämnda grupperna – sysselsatta och arbetslösa. De utgör tillsammans Sveriges arbetskraft – de vill och kan arbeta.

2018 var det fler sysselsatta, färre arbetslösa och färre som stod utanför arbetskraften jämfört med 2017. Arbetskraftstalet var 88 % (sysselsatta + arbetslösa)

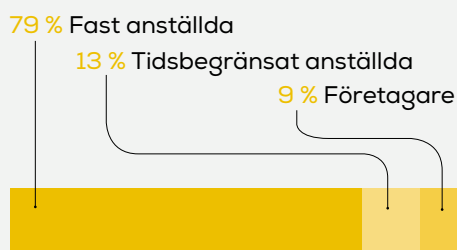

83 % Sysselsatta av befolkningen
4 785 000 personer

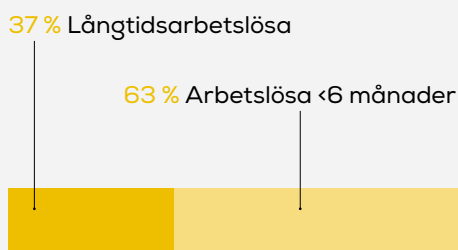
5 % Arbetslösa av befolkningen
290 000 personer
6 % av arbetskraften

12 % Ej i arbetskraften av befolkningen
719 000 personer

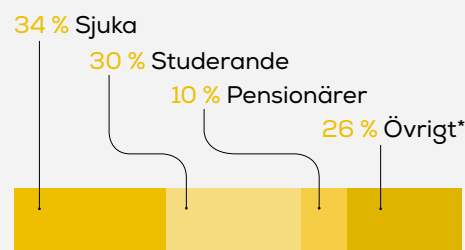
Av de sysselsatta var:

Av de arbetslösa var:

Av de som inte var i arbetskraften var:

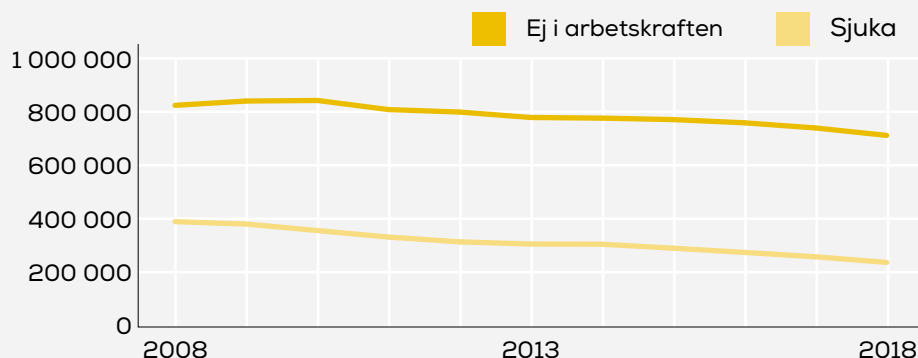

* T.E.X. HEMARBETANDE, LATENT ARBETSSÖKANDE, LEDIGA

KÄLLA: SCB, AKU

1.1 Färre är utanför arbetskraften.

På tio år har antalet som står utanför arbetskraften minskat med 112 000 personer och som andel av befolkningen från 15 till 12 procent. Framför allt har antalet sjuka minskat, från 399 000 till 247 000, vilket bland annat återspeglar att det är färre som får sjuk- och aktivitetsersättning (förtidspension).

KÄLLA: SCB, AKU

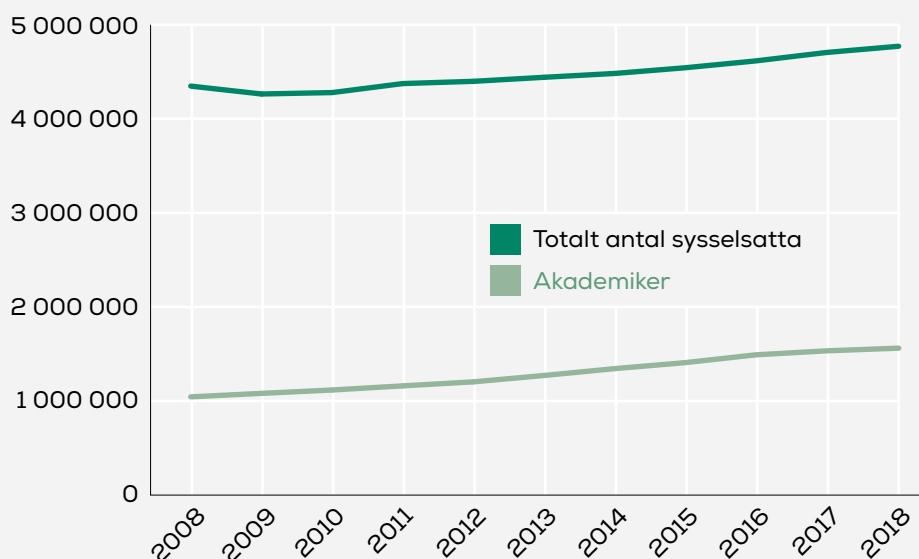
Sysselsättningen.

2

2018 hade 4,8 miljoner av de som var 20-64 år ett jobb. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på cirka 83 procent, vilket var den högsta i EU. Och den högsta sysselsättningsgraden i Sverige hade akademiker. Av de som arbetade var nio av tio anställda, på hel- eller deltid, och en av tio var företagare. 27 procent av kvinnorna och 11 procent av männen deltidsarbetade – och de uppgav olika skäl till varför de arbetade deltid.

2.1 Antalet sysselsatta ökade med 81 000 personer.

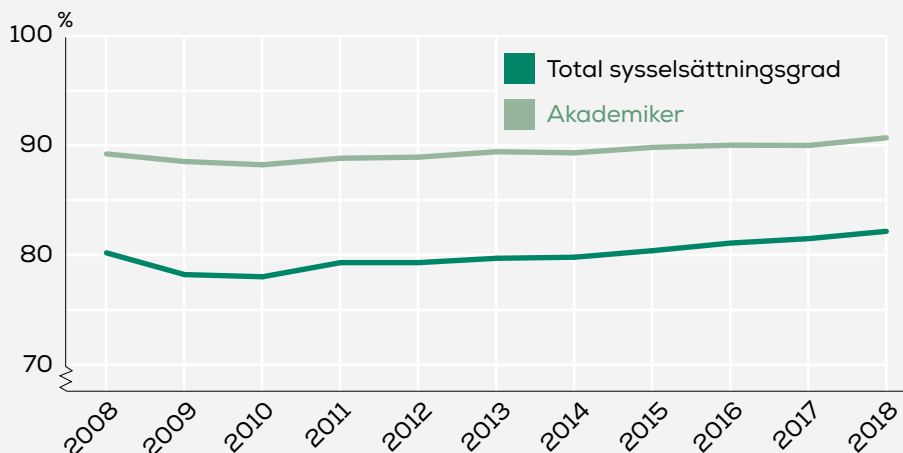
■ Antalet sysselsatta fortsatte att öka 2018. Totalt var 4 785 000 sysselsatta, vilket är en ökning med 81 000 personer, 2 procent. Antalet sysselsatta akademiker ökade ännu mer, med 91 000, vilket innebär att antalet sysselsatta icke-akademiker under året har minskat något. Cirka 1,8 miljoner av befolkningen var akademiker och av dem var det drygt 1,6 miljoner som var sysselsatta.

KÄLLA: SCB, AKU

2.2 Sysselsättningsgraden ökade.

■ Andelen sysselsatta, sysselsättningsgraden, var 82,6 procent – en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med 2017. De senaste åren, efter finanskrisen 2008/2009, är det en tydlig trend att sysselsättningen ökar och Sverige har den högsta sysselsättningsgraden i EU. Akademiker är den grupp i Sverige som har högst sysselsättning – 90,9 procent.

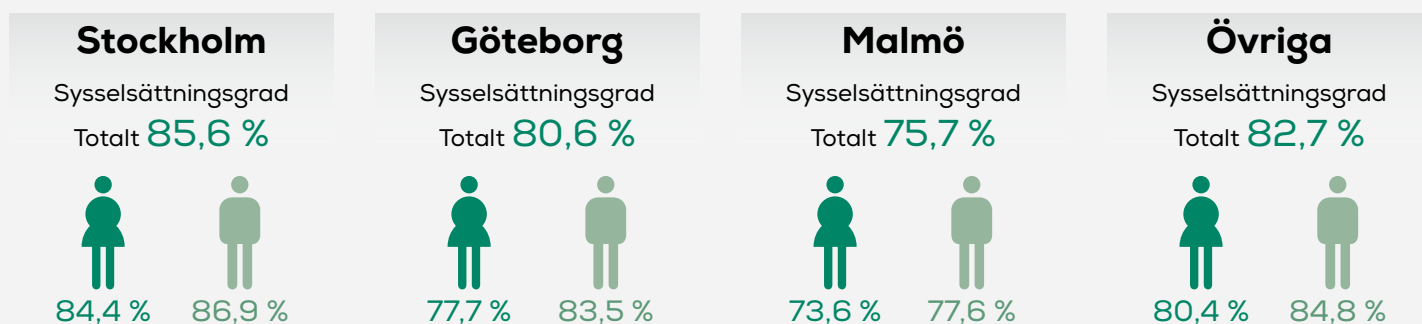

KÄLLA: SCB, AKU

2.3 Gnosjöandan ger hög sysselsättning.

■ Antalet sysselsatta ökade med 81 000 personer mellan 2017 och 2018 – från 4 704 000 till 4 785 000. Mer än hälften av de sysselsatta bor i ett storstadslän men sysselsättningsgraden skiljer sig ganska stort mellan de länen. Av alla län hade Jönköpings län högst sysselsättningsgrad. Länet är känt för sitt småföretagande och entreprenörskap, den så kallade Gnosjö-andan. Det ligger också strategiskt bra mellan Stockholm, Göteborg och kontinenten och längs E4:an har många företag därför stora lager. Skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättning var dock påfallande stor i länet. Östergötland som hade lägst sysselsättning har ett universitet som är viktigt för länet men det stora antalet studenter gör att sysselsättningsgraden pressas ned även om många jobbar. Östergötland hade också den lägsta sysselsättningsgraden bland kvinnor.

Jönköpings	169 000 personer	85,9 %	81,9 %	89,5 %
Stockholms	1 188 000 personer	85,7 %	84,3 %	87,2 %
Hallands	154 000 personer	85,7 %	85,7 %	85,7 %
Jämtlands	62 000 personer	84,6 %	80,4 %	88,4 %
Norrbottnens	115 000 personer	84,4 %	83,7 %	84,9 %
Kalmar	109 000 personer	82,7 %	82,5 %	82,9 %
Västra Götalands	811 000 personer	82,7 %	79,5 %	85,9 %
Dalarnas	128 000 personer	82,7 %	83,4 %	82,1 %
Gotlands	28 000 personer	82,3 %	80,1 %	84,5 %
Värmlands	126 000 personer	82,3 %	80,1 %	84,3 %
Västernorrlands	111 000 personer	82,1 %	79,3 %	84,5 %
Västerbottens	125 000 personer	81,7 %	81,8 %	81,7 %
Gävleborgs	125 000 personer	81,4 %	78,1 %	84,5 %
Södermanlands	126 000 personer	81,3 %	76,4 %	85,7 %
Uppsala	177 000 personer	81,0 %	77,2 %	84,8 %
Västmanlands	121 000 personer	81,0 %	77,2 %	84,6 %
Kronobergs	88 000 personer	80,4 %	78,9 %	81,9 %
Örebro	133 000 personer	79,3 %	76,7 %	81,6 %
Blekinge	69 000 personer	79,2 %	77,3 %	80,8 %
Skåne	612 000 personer	79,1 %	77,0 %	81,2 %
Östergötlands	207 000 personer	78,5 %	75,4 %	81,3 %
Hela riket	4 785 000 personer	82,6 %	80,4 %	84,7 %

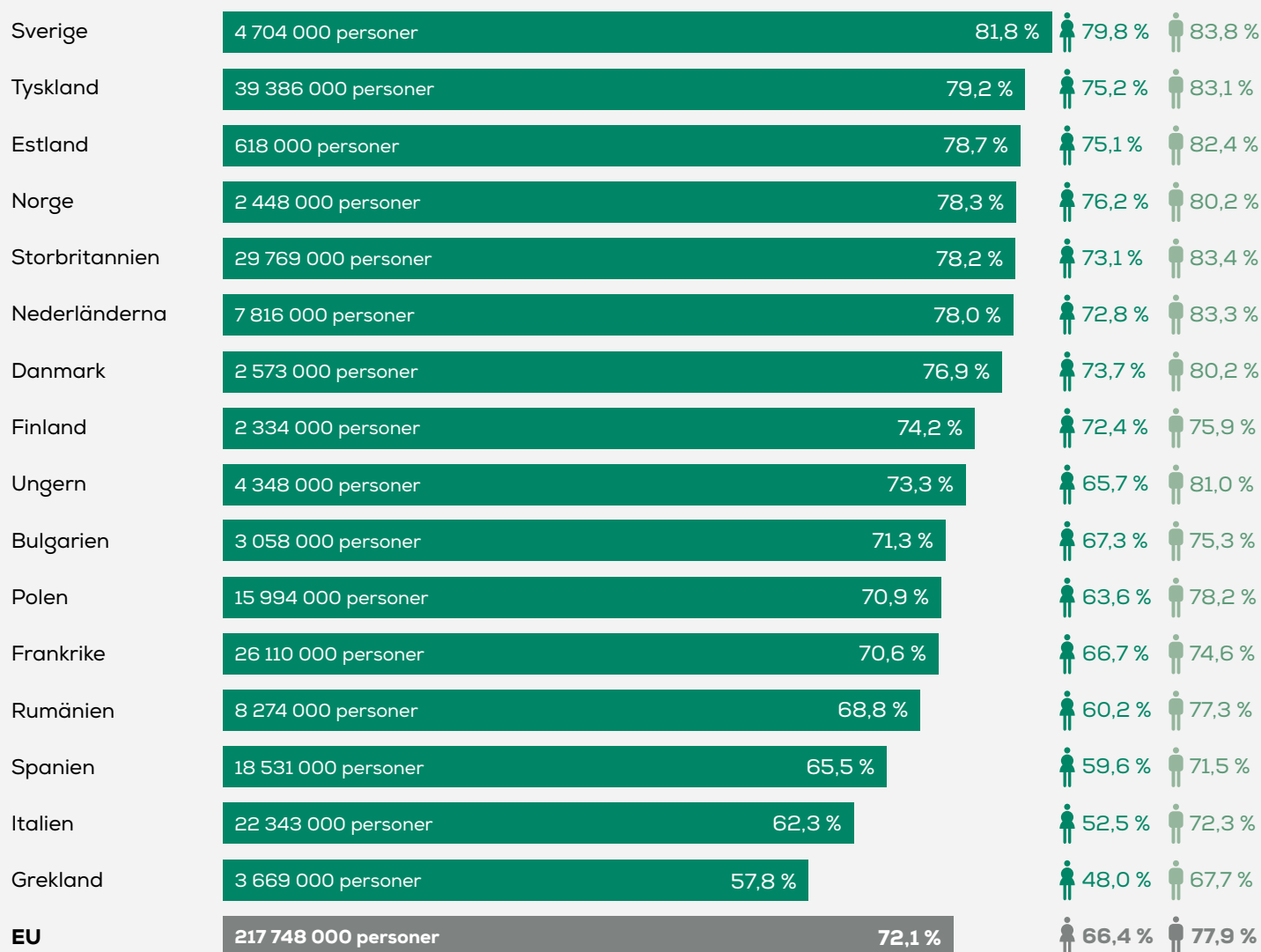
KÄLLA: SCB, AKU

2.4 72 % sysselsättningsgrad i Europa.

■ 2017 var den genomsnittliga sysselsättningsgraden för hela EU 72,1 procent och det är den högsta i EU:s historia. Sedan 2016 är det en ökning med en procentenhet. Sverige hade, med god marginal till tvåan Tyskland, den högsta sysselsättningsgraden, lägst sysselsättning hade Grekland. Skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättningsgrad skiljer sig stort mellan länderna, i Sverige, där kvinnorna i hög utsträckning deltar i arbetskraften, var skillnaden jämförelsevis liten, 4 procentenheter, medan till exempel Italien hade nästan 20 procentenheter högre sysselsättning bland män än bland kvinnor. Hur stor andel som är sysselsatta är en central del i EU:s ekonomiska strategi EU2020 och målet är att minst 75 procent av befolkningen i arbetsför ålder (20-64 år) ska vara sysselsatta år 2020.

8 av 10 har ett jobb att gå till. Sverige hade den högsta sysselsättningsgraden i hela EU (20-64 år) 2017, det finns inget annat EU-land där en så stor andel av befolkningen jobbar.

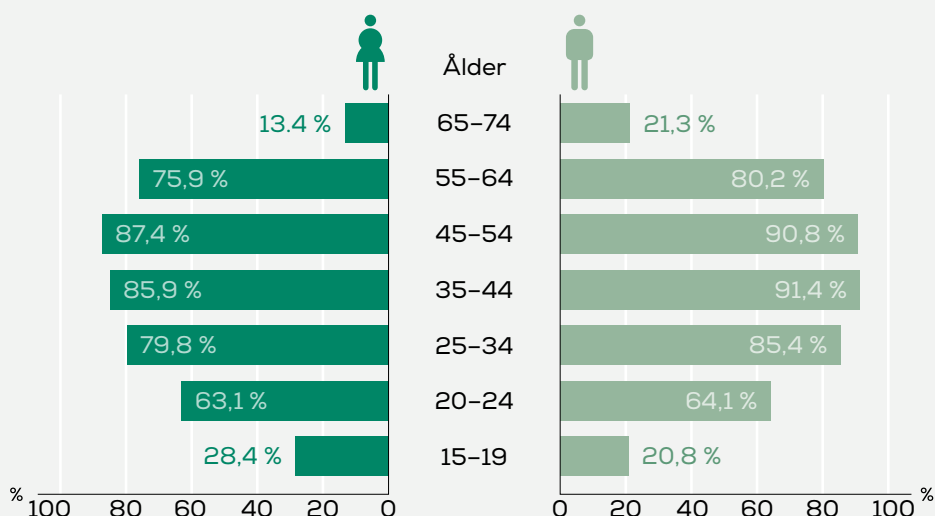

NOT: 2017. ETT URVAL AV EU:S MEDLEMSLÄNDER + NORGE. EU AVSER SNITTET FÖR ALLA 28 MEDLEMSLÄNDER.

KÄLLA: EUROSTAT

2.5 Kvinnors sysselsättningsgrad är över 80 % igen.

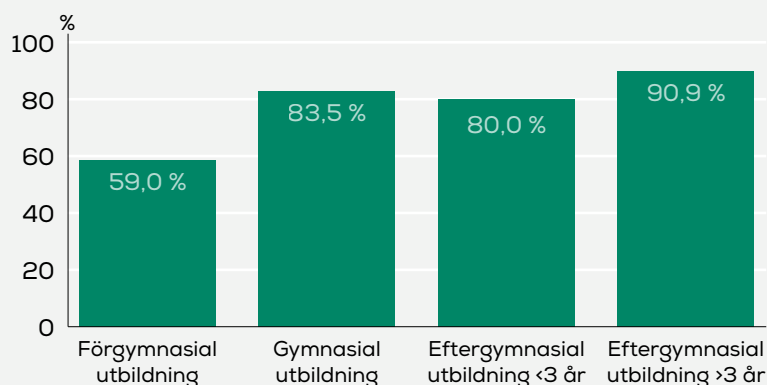
För både kvinnor och män har sysselsättningsgraden ökat mellan åren 2017 och 2018, för kvinnorna från 79,8 till 80,4 procent och för männen från 83,8 till 84,7 procent. Det är första året sedan 1991 som kvinnornas sysselsättningsgrad överstiger 80 procent. Att kvinnor har jämförelsevis lägre sysselsättningsgrad beror på att de i högre grad står utanför arbetsmarknaden, bland annat är de hemarbetande, sjuka, och studerar på heltid i större omfattning än männen.

KÄLLA: SCB, AKU

2.6 Kompetensbrist är den stora utmaningen.

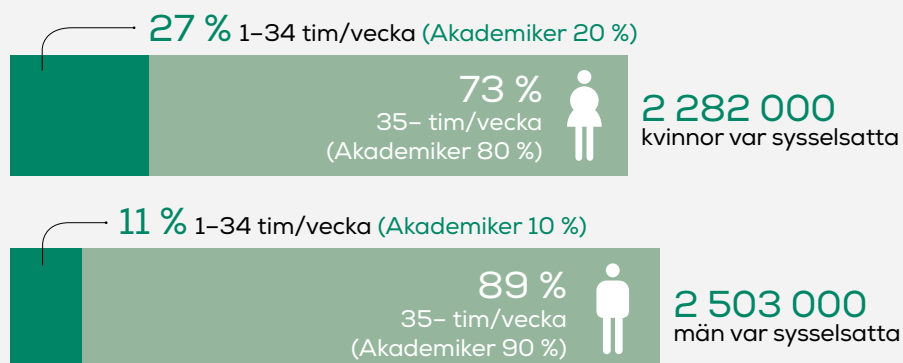
Sysselsättningsgraden skiljer sig stort beroende på utbildningsnivå. Att ha en längre utbildning ger goda förutsättningar för att ha en stark förankring på arbetsmarknaden. Akademiker har den högsta sysselsättningsgraden – mer än 30 procentenheter högre än de som har endast förgymnasial utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är det brist på arbetskraft både inom gymnasiala och eftergymnasiala yrken, vilket innebär att utmaningen ligger i att matcha arbetslösa till utbildning som sedan leder till jobb.

KÄLLA: SCB, AKU

2.7 3 av 10 kvinnor arbetar deltid.

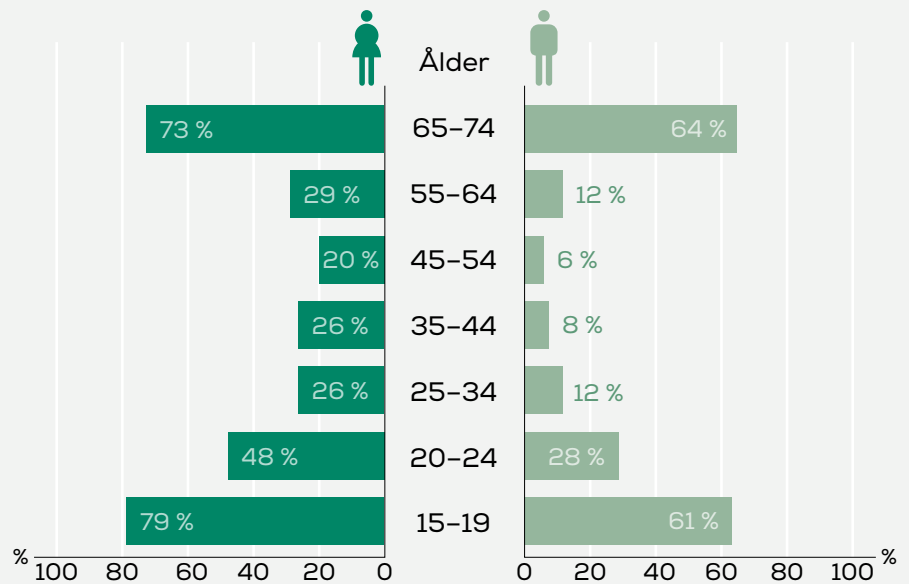
Den genomsnittliga veckoarbetstiden är 38 timmar och 81 procent av alla sysselsatta arbetar heltid, 35 timmar eller mer per vecka. Bland kvinnorna var det knappt 3 av 10 som arbetade deltid medan det bland männen endast var 1 av 10. Högutbildade kvinnor arbetade i högre utsträckning heltid, vilket bland annat kan bero på att de ofta kan anpassa sin arbetstid och utföra arbetet till exempel hemifrån eller från annan plats än arbetsplatsen.

KÄLLA: SCB, AKU

2.8 Yngre, äldre och kvinnor arbetar deltid.

■ Ungdomar och äldre arbetar i högre utsträckning deltid och kvinnor arbetar genomgående betydligt mer deltid än männen. Störst skillnad är det i de åldersgrupper då många väljer att bilda familj. Sverige är ett av världens mest jämställda länder men det finns fortfarande stora skillnader i hur stor del av det obetalda hemarbetet som kvinnor och män utför. Det får konsekvenser för bland annat kvinnors löneutveckling och karriärmöjligheter. Andra orsaker till högre andel deltidsarbetande är att kvinnor studerar i högre utsträckning än män och att det är vanligare med deltidstjänster inom kvinnodominerade yrken.

KÄLLA: SCB, AKU

2.9 Var fjärde deltidsarbetande vill jobba heltid.

■ Den vanligaste orsaken till att man jobbar deltid är att man inte fått eller hittat ett heltidsjobb och det gäller för både kvinnor och män. Kvinnors större ansvarstagande för barn och familj är också tydligt – den näst vanligaste orsaken till kvinnors deltidsarbete är vård av barn, bland männen kommer det först på femte plats. Kvinnor upplever också i dubbelt så hög grad som männen att de inte orkar arbeta mer än deltid för att deras jobb är för fysiskt och/eller psykiskt krävande. Människo- och kontaktyrken, så som vård och omsorg, skola och socialtjänst är exempel på kvinnodominerade yrken. Sjukskrivningsstatistik visar också att kvinnor är sjukskrivna i högre grad än män.

Orsak till deltidsarbete

Deltidsarbetar men söker heltid

Vård av barn

Andra personliga eller familjeskäl (t.ex. pensionär)

Egen sjukdom/nedsatt arbetsförmåga

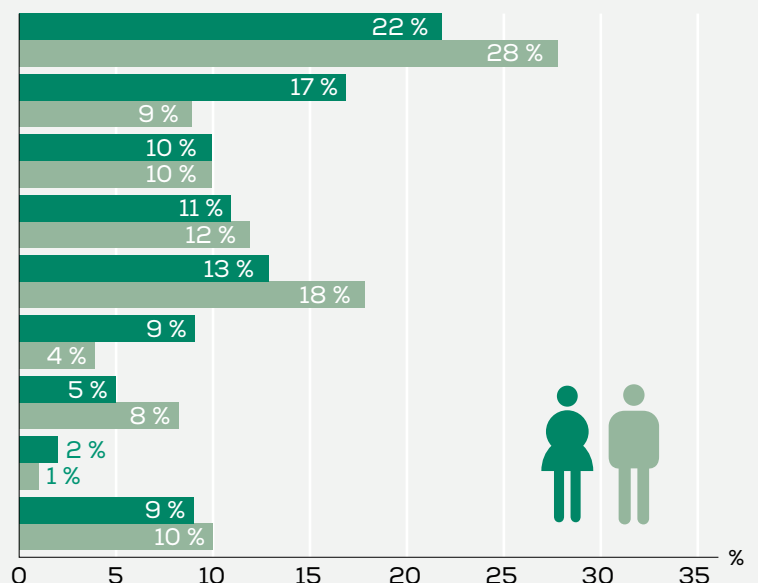
Studier

Orkar inte – arbetet är fysiskt och/eller psykiskt krävande

Har flera jobb

Vård av anhörig/släktning

Övrigt

KÄLLA: SCB, AKU

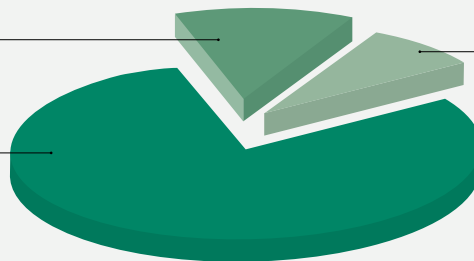
2.10 9 av 10 är anställda.

■ En stor majoritet, drygt 90 procent av de sysselsatta, är anställda och de absolut flesta har en fast anställning. Resterande knappa 10 procent är företagare. Akademiker hade något högre andel fasta anställningar, lägre andel tidsbegränsat anställda och lägre andel företagare. Mellan 2017 och 2018 ökade antalet fast anställda med 95 000 och det ökade ungefär lika mycket bland kvinnor som bland män. Tidsbegränsat anställda och företagare låg kvar på ungefär samma nivå.

13 % Tidsbegränsat anställda (Akademiker 10 %)
603 000 personer

79 % Fast anställda (Akademiker 84 %)
3 764 000 personer

9 % Företagare (Akademiker 6 %)
419 000 personer

KÄLLA: SCB, AKU

2.10.1

Fast anställda.

■ Kvinnor har i högre grad fast anställning. Bland alla sysselsatta i åldersgruppen 20-64 år var det 80 procent av kvinnorna och 77 procent av männen som var fast anställda. Kvinnorna har också högre andel tidsbegränsat anställda medan männen i betydligt högre grad är företagare.

2.10.2

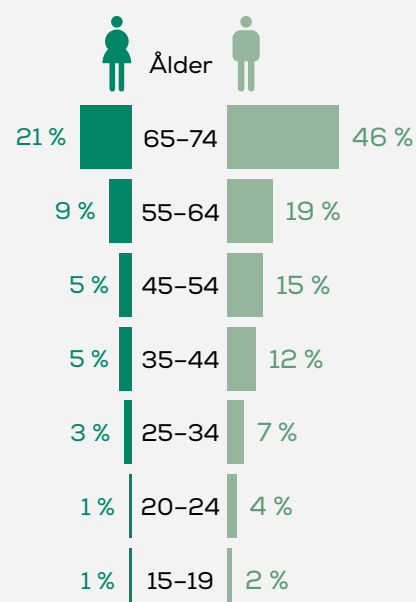
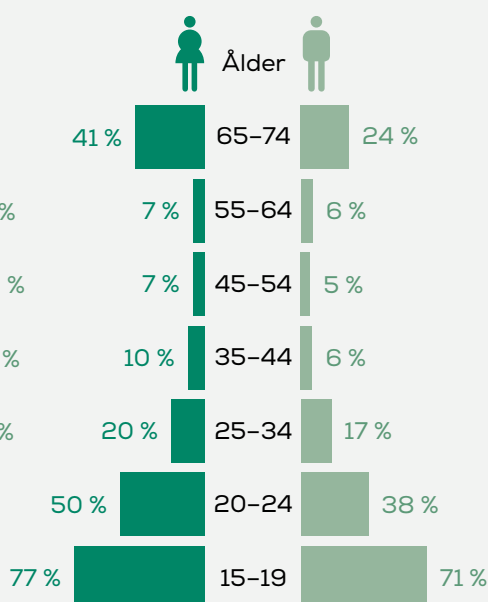
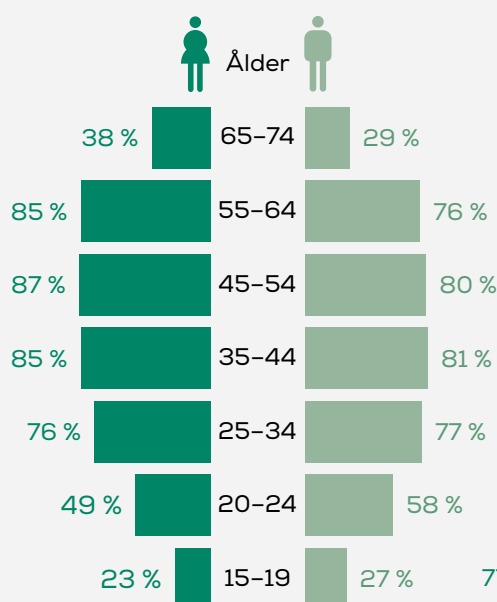
Tidsbegränsat anställda.

■ Ungdomar är den grupp där tidsbegränsade anställningar är vanligast, vilket bland annat beror på att de i högre utsträckning kombinerar studier med extrajobb. Tillfälliga anställningar minskar med åldern men ökar efter pensionsåldern.

2.10.3

Företagare.

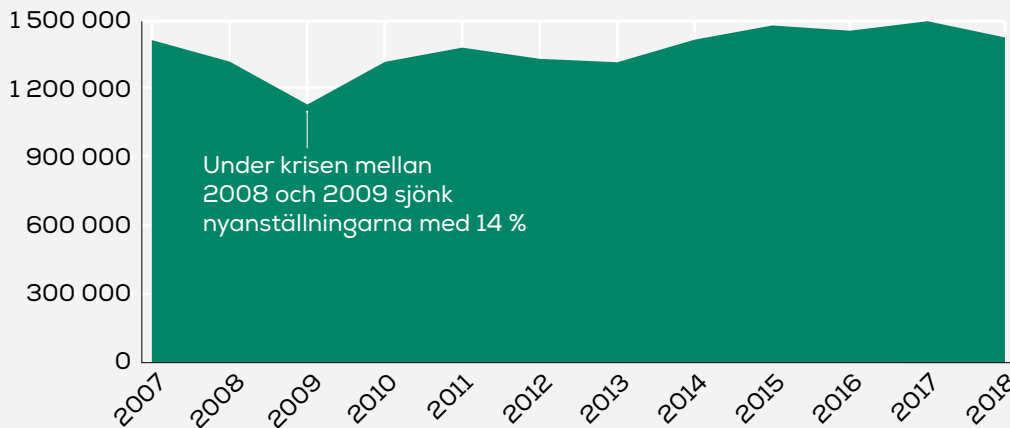
■ Mer än dubbelt så hög andel män än kvinnor är företagare, 5 respektive 12 procent (20-64 år) och en hög andel av dem som väljer att arbeta efter ordinarie pensionsålder gör det i sitt egna företag. Ungdomar driver i väldigt liten utsträckning eget företag.

KÄLLA: SCB, AKU

2.11 Nyanställningarna minskade.

■ 2018 nyanställdes 1,4 miljoner personer (15–74 år), en minskning med cirka 100 000 jämfört med 2017, men antalet är fortfarande över medel för de senaste 10 åren. Minskningen kan vara ett tecken på avmattning men också på att det är svårt för en del arbetsgivare att hitta den arbetskraft de söker.

Cirka **1,4 miljoner** personer nyanställdes 2018, **51 procent** av dem var kvinnor

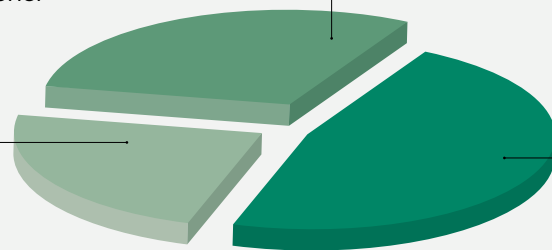
KÄLLA: SCB, AKU

2.12 Fler kom in i arbetskraften.

■ 47 procent av de 1,4 miljoner (15–74 år) som nyanställdes hade varit anställda hos en annan arbetsgivare i anslutning till den nya anställningen. 23 procent kom från arbetslöshet och 30 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017, kom från gruppen Ej i arbetskraften, vilket bland annat skulle kunna bero på att fler nyanlända fått jobb och kommit med i den officiella statistiken. Flest anställningar gjordes i privat sektor, 71 procent. 64 procent av alla nyanställningar var tidsbegränsade och 38 procent av alla nyanställda var 15–24 år.

30 % Ej i arbetskraften
421 000 personer

23 % Arbetslösa
332 000 personer

47 % Sysselsatta
662 000 personer

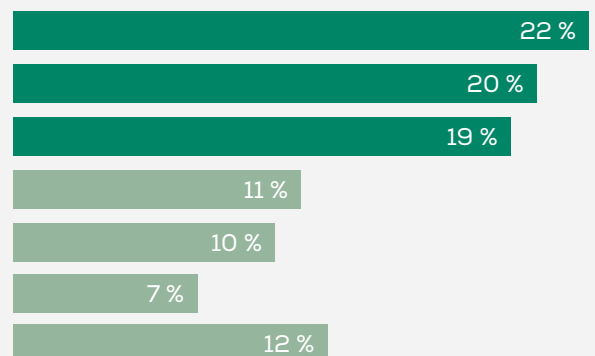
KÄLLA: SCB, AKU

2.13 Viktigt med kontakter.

■ Det allra vanligaste sättet att hitta ett jobb är via kontakter och den vanligaste kontakten är den som sker direkt med arbetsgivaren. 4 av 10 av dem (15–74 år) som nyanställdes hade fått kännedom om jobbet när de varit i kontakt med arbetsgivaren och 2 av 10 fick det via släkt och bekanta. 10 procent fick reda på att jobbet var ledigt genom arbetsförmedlingen.

KÄLLA: SCB, AKU

Anhöriga/vänner/bekanta
Arbetsgivaren tog kontakt
Arbetssökanden tog kontakt
Annons
Arbetsförmedlingen
Övriga kanaler
Uppgift saknas

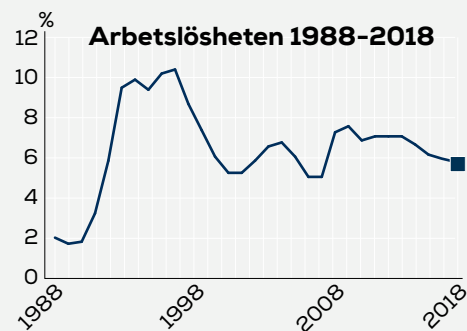
3

Arbetslösheten.

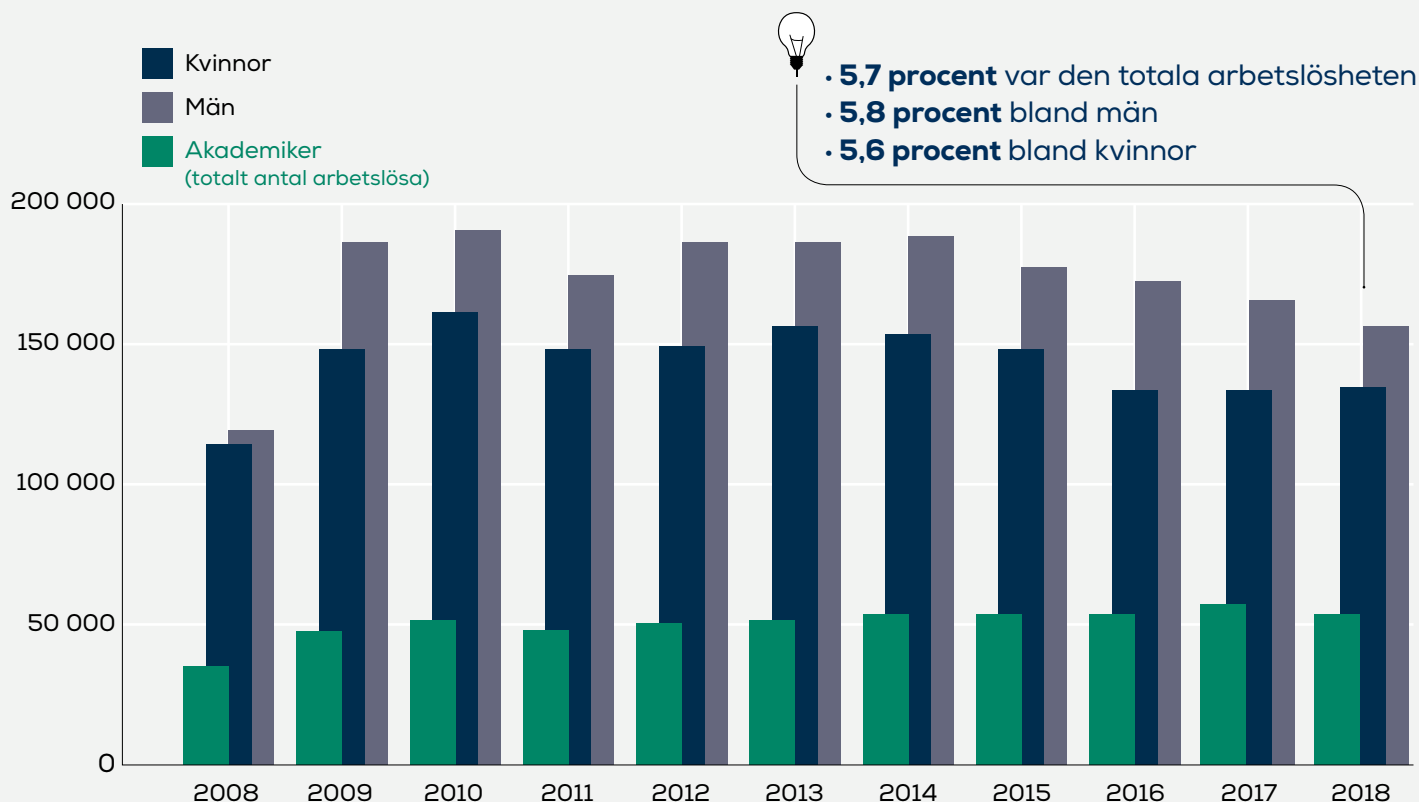
I snitt var 290 000 personer (20-64 år) arbetslösa år 2018. Det motsvarar 5,7 procent av arbetskraften. På Arbetsförmedlingen har sammansättningen av de arbetslösa förändrats de senaste åren – 3 av 4 arbetslösa befinner sig i en utsatt ställning och har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Och den stora vattendelaren är hur lång utbildning man har.

3.1 Arbetslösheten sjönk med 3 procent.

I snitt var det varje månad 290 000 arbetslösa år 2018, vilket motsvarar 5,7 procent av arbetskraften. Det är en minskning med 10 000, 3 procent, jämfört med 2017. Arbetslösheten var högre bland männen än bland kvinnorna, 5,8 respektive 5,6 procent. Männens arbetslöshet sjönk från 6,3 till 5,8 procent och kvinnornas arbetslöshet var oförändrad. Av de 290 000 arbetslösa var 52 000 akademiker – 3,1 procent av det totala antalet akademiker i arbetskraften. Även bland akademikerna var arbetslösheten högre för männen, 3,5 procent jämfört med 2,7 procent bland kvinnorna.

KÄLLA: SCB, AKU

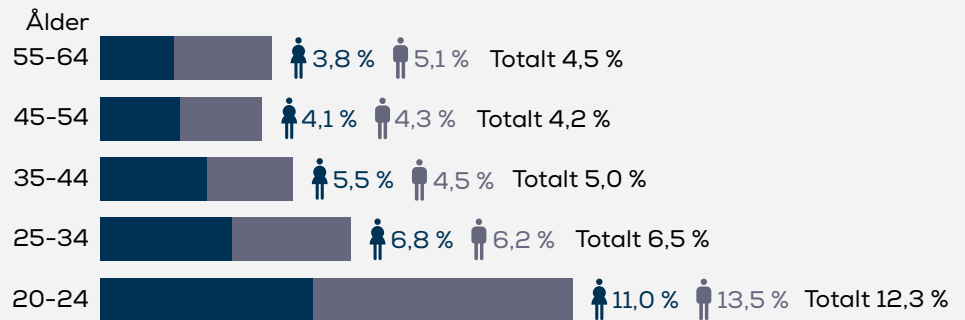

- 5,7 procent var den totala arbetslösheten
- 5,8 procent bland män
- 5,6 procent bland kvinnor

KÄLLA: SCB, AKU

3.2 Äldre kvinnor har lägst arbetslöshet.

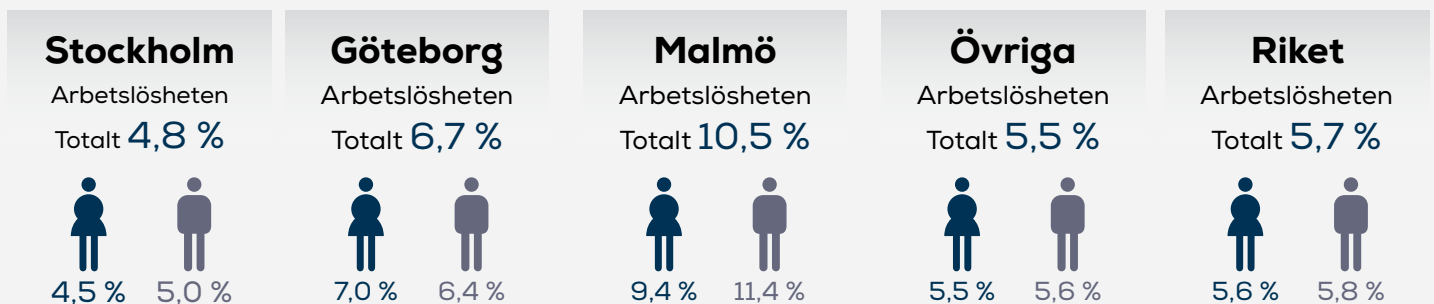
■ Arbetslösheten är olika stor i olika åldersgrupper. Kvinnor i åldern 55–64 år har den lägsta arbetslösheten och den högsta arbetslösheten har unga män. När det gäller ungdomarna är det dock viktigt att komma ihåg att bland dem som är arbetslösa är knappt hälften heltidsstuderande som söker extrajobb.

KÄLLA: SCB, AKU

3.3 Dubbelt så hög arbetslöshet i Malmö.

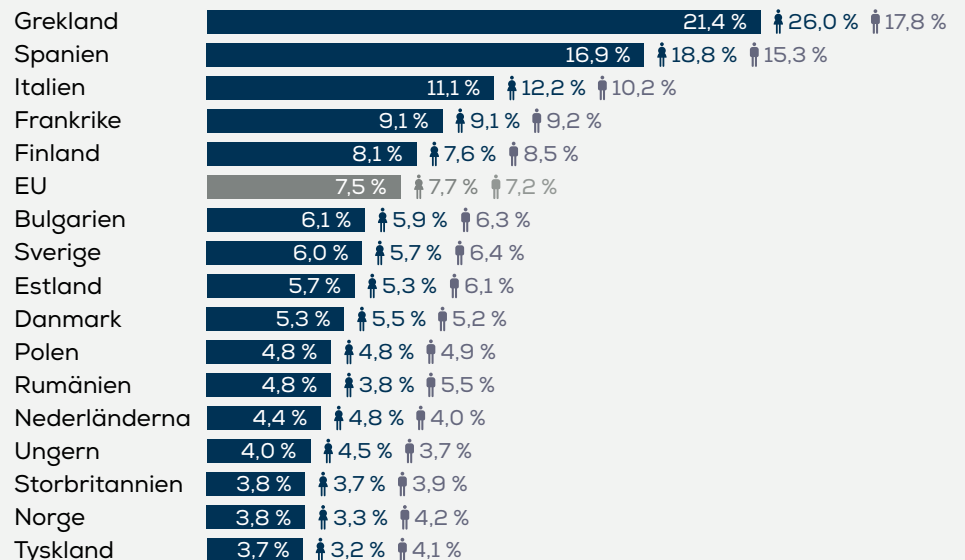
■ Arbetslösheten skiljer sig stort mellan de tre storstadskommunerna. Tittar man på arbetslösheten regionalt har Malmö en betydligt högre arbetslöshet än de andra storstäderna och länen. Malmö har också den största skillnaden i arbetslöshet mellan kvinnor och män, och skillnaden har ökat. I ett pilotförsök, Malmö-kraften, har myndigheter gått samman för att till slutet av 2019 matcha fler arbetslösa mot arbete eller utbildning.

KÄLLA: SCB, AKU

3.4 Arbetslösheten i Europa.

■ 2017 var cirka 17,5 miljoner i den europeiska arbetskraften (20–64 år) arbetslösa och den genomsnittliga arbetslösheten i de 28 EU-länderna var 7,5 procent – en minskning med nästan 2 miljoner personer eller en procentenhet jämfört med 2016. I flera av de länder där kvinnor har högre arbetslöshet än männen, till exempel Spanien, Grekland och Italien, har kvinnorna också låg sysselsättningsgrad (se sid. 7).

NOT: 2017. ETT URVAL AV EU:S MEDLEMSLÄNDER + NORGE. EU AVSER SNITTET FÖR ALLA 28 MEDLEMSLÄNDER.

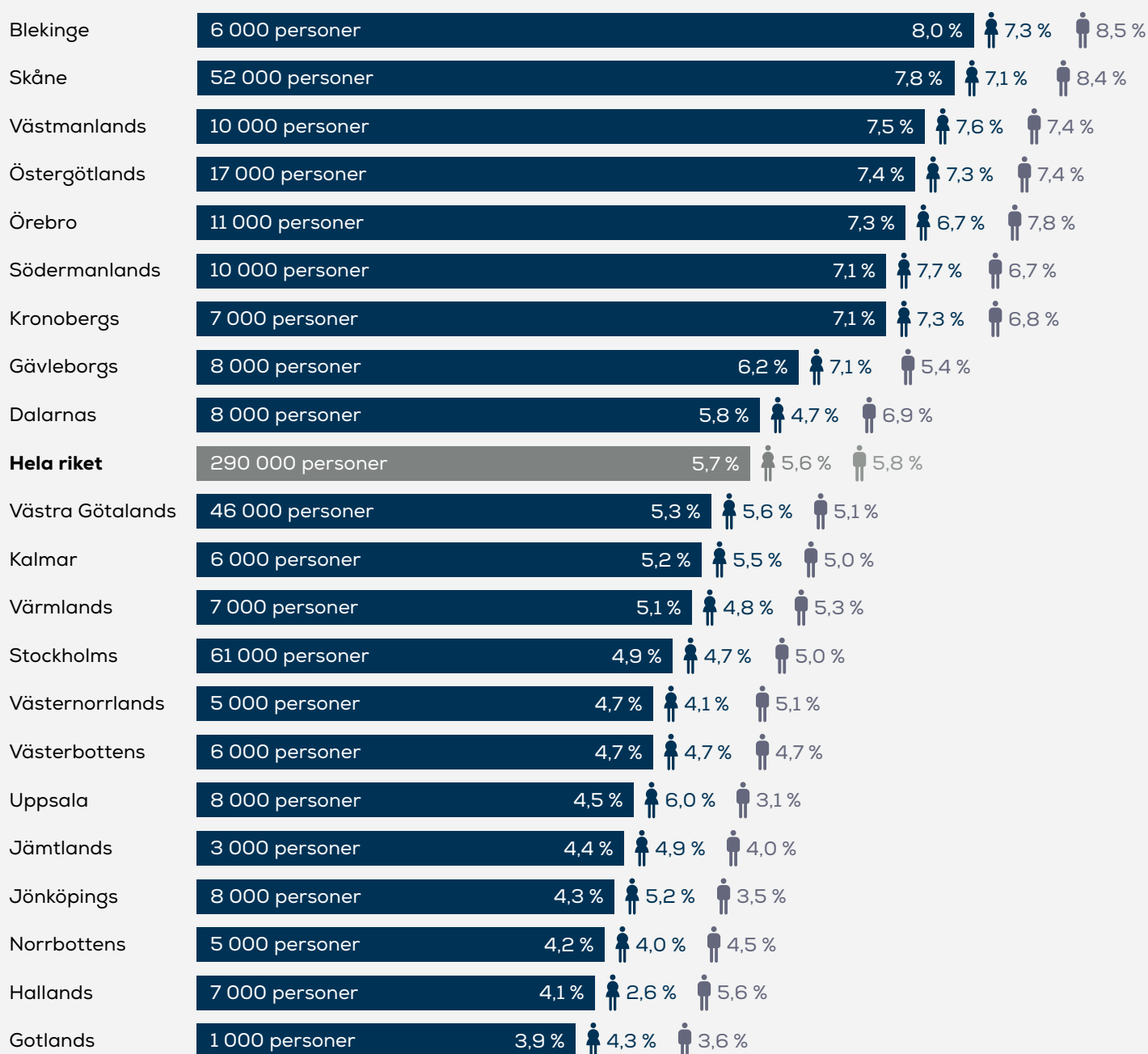
KÄLLA: EUROSTAT

3.5 Högst arbetslöshet i Blekinge.

■ 2018 var det i snitt 290 000 personer som var arbetslösa i Sverige och arbetslösheten varierade stort inom landet. Högst arbetslöshet hade Blekinge län med 8,0 procent och den var mer än dubbelt så hög som i Gotlands län som hade den lägsta arbetslösheten. De län som har den högsta arbetslösheten är också de län som ligger i botten när det gäller sysselsättningsgraden (se sid. 6). Södermanland hade den högsta arbetslösheten bland kvinnor och lägst var den i Halland. Bland männen var det i Blekinge som andelen var högst och lägst andel arbetslösa män var det i Uppsala.

Blekinge län hade högst arbetslöshet med 8,0 % (6 000 personer). Mer än dubbelt så hög som i **Gotlands län som hade lägst arbetslöshet** med 3,9 % (1 000 personer). **55 % av de arbetslösa** bor i något av storstadslänen.

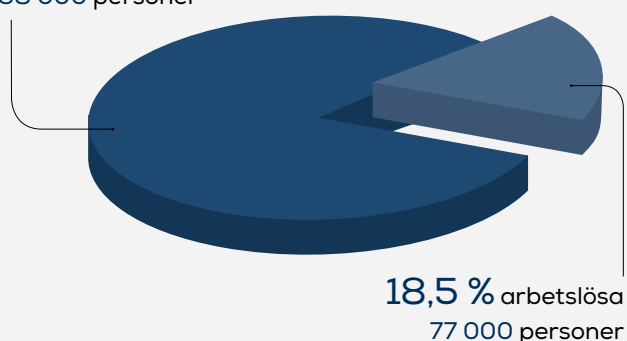
KÄLLA: SCB, AKU

3.6 6 gånger högre arbetslöshet.

■ Arbetslösheten har ökat bland dem som har endast förgymnasial utbildning medan den har minskat för dem som har längre utbildning. 2018 var andelen arbetslösa hela 6 gånger högre bland lågutbildade än bland de som hade minst 3 års eftergymnasial utbildning. Framför allt är det personer som är födda i ett utomeuropeiskt land som har korta utbildningar och ökningen är bland annat en följd av det stora antalet nyanlända som kom till Sverige under 2015 och 2016. Det finns också en eftersläpning i statistiken eftersom personer ingår i SCB:s urval först efter det att de har blivit folkbokförda.

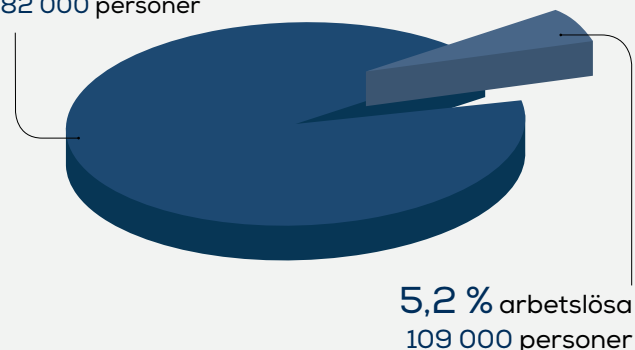
Förgymnasial utbildning

81,5 % sysselsatta
338 000 personer

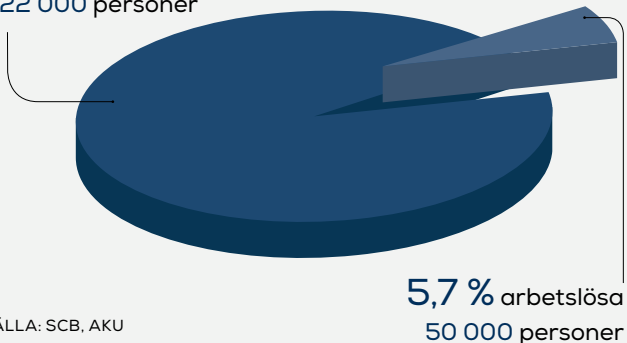
Gymnasial utbildning

94,8 % sysselsatta
1 982 000 personer

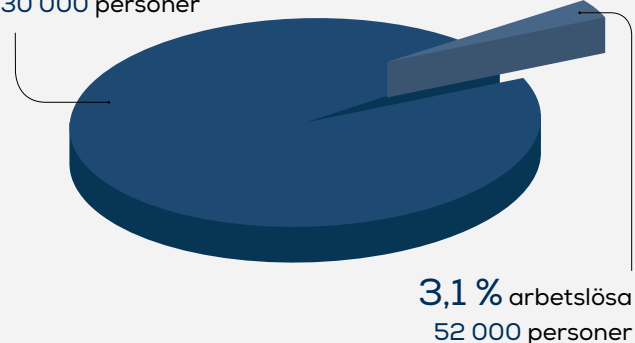
Eftergymnasial utbildning < 3 år

94,3 % sysselsatta
822 000 personer

Akademiker

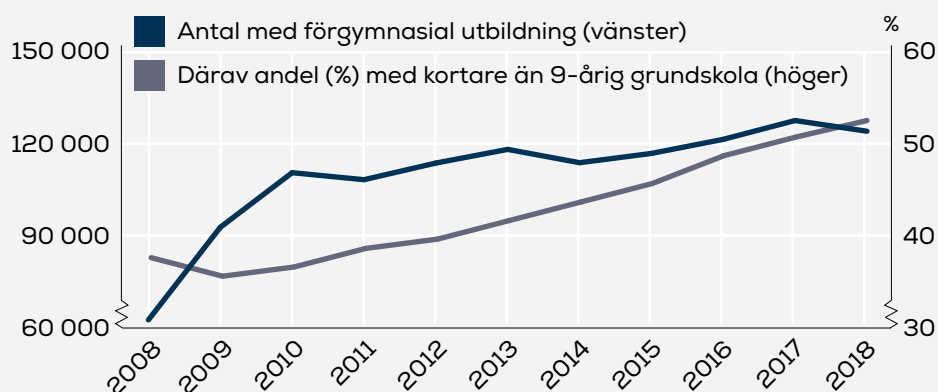
96,9 % sysselsatta
1 630 000 personer

KÄLLA: SCB, AKU

3.7 Stor andel lågutbildade.

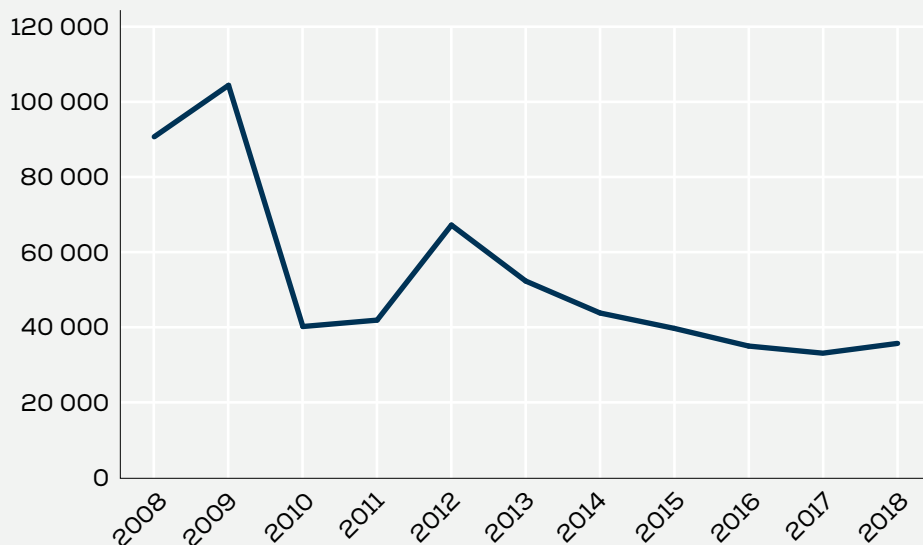
■ 123 000, cirka 35 procent, av samtliga inskrivna arbetslösa (16-64 år) på Arbetsförmedlingen hade inte en gymnasieutbildning. Och av dem var det över hälften som hade kortare än 9 (10) årig grundskola. En majoritet (sju av tio) av de som saknade gymnasieutbildning var födda utanför Europa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.8 En av fem varslade blir arbetslösa.

■ 2017 varslades 32 000 personer, 2018 var den siffran något högre – 36 000, vilket är första gången på sex år som antalet ökar. Av dem som varslades 2017 var det cirka 70 procent som blev uppsagda och av dem var det cirka en femtedel som blev arbetslösa inom 9 månader efter varslat. En arbetsgivare är skyldig att meddela Arbetsförmedlingen när minst fem medarbetare i ett län riskerar att sägas upp på grund av arbetsbrist. På så sätt kan Arbetsförmedlingen förbereda sig på vilka åtgärder som behöver vidtas, men varsel signalerar också till de anställda att förändringar är på gång.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.9 618 000 inskrivna varav 347 000 arbetslösa.

■ 2018 var i snitt 618 000 (16–64 år) inskrivna på Arbetsförmedlingen, 56 procent av dem räknades som arbetslösa – de var antingen öppet arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd. Den andra halvan var till exempel deltidsarbetslösa, hade lönebidrag eller nystartsjobb. Arbetsförmedlingen är Sveriges största förmedlare av arbeten. Verksamheten står inför omfattande förändringar i och med att stora delar av Arbetsförmedlingens uppdrag ska läggas på fristående aktörer. Som en följd av det har Arbetsförmedlingen varslat en tredjedel av personalstyrkan.

99 000 personer

16% Arbete med stöd

Arbetsgivaren får ekonomiskt stöd för att anställa någon som har svårt att få reguljärt arbete. Här ingår även stöd för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, bl. a. lönebidrag.

88 000 personer

14% Arbete utan stöd

Deltidsarbetslösa, tillfälligt timanställda och personer som vill ha nytt jobb, sk. ombytessökande.

162 000 personer

26% I program med aktivitetsstöd

Jobb- och utvecklingsgarantin, arbetsmarknadsutbildning och arbetspraktik med flera.

51 000 personer

8% Övriga inskrivna

De som inte aktivt söker arbete. I siffran ingår också de med yrkesintroduktion eller utbildningskontrakt, ca 4 000 personer.

33 000 personer

5% Nystartsjobb

Arbetsgivare får ekonomisk ersättning motsvarande arbetsgivaravgiften.

186 000 personer

30% Öppet arbetslösa

De som söker och kan ta ett nytt jobb direkt.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

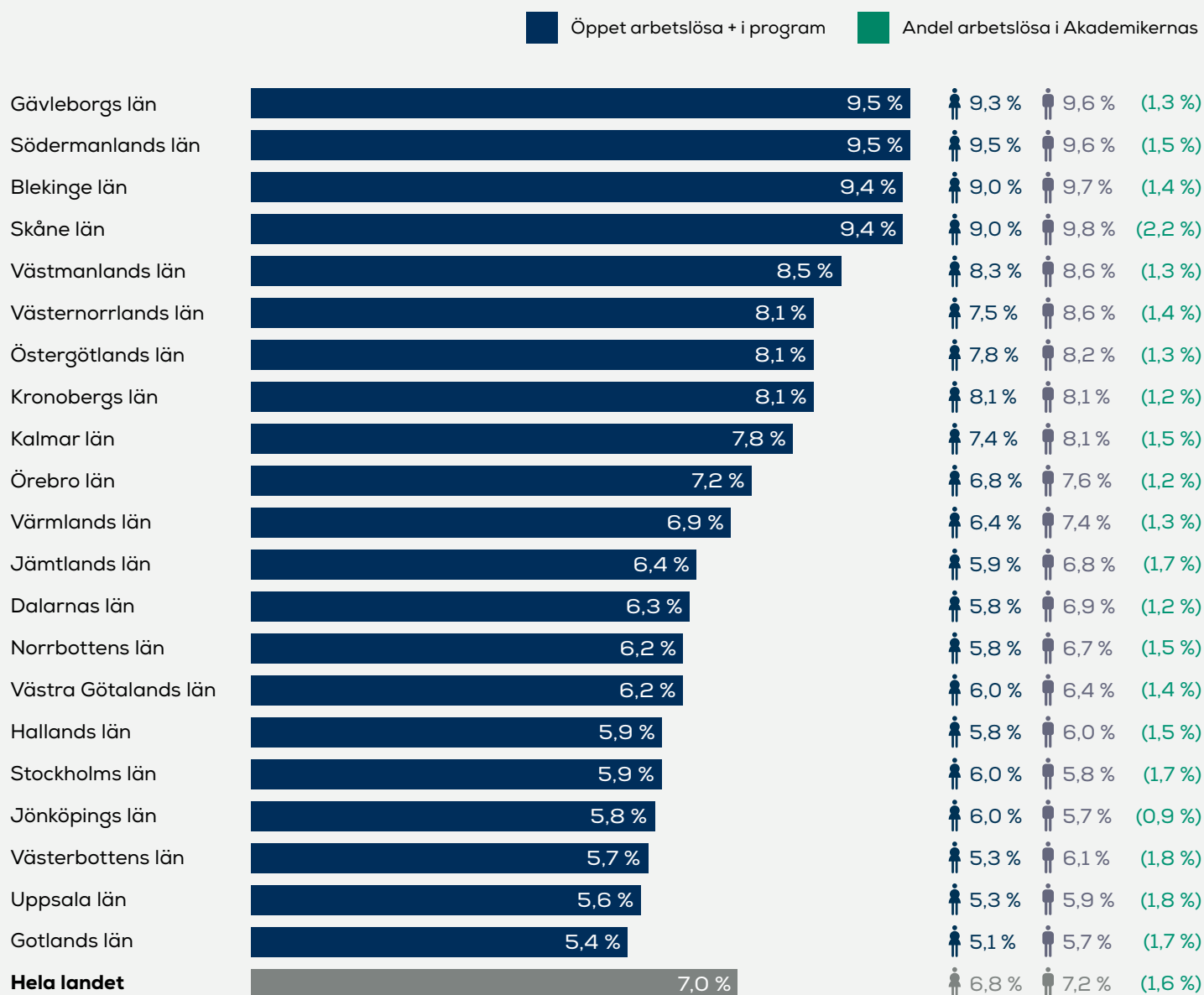
3.10 Andelen inskrivna sjönk i alla län.

■ Arbetsförmedlingens mått på arbetslöshet är summan av de som är öppet arbetslösa och de som deltar i program med aktivitetsstöd (16-64 år). 2018 var det i snitt 347 000 (7,0 procent) personer som var inskrivna på Arbetsförmedlingen som arbetslösa. Andelen arbetslösa sjönk i alla län. Högst andel arbetslösa hade Gävleborgs län med 9,5 procent men de hade också den största minskningen med 1,1 procentenheter. Lägsta andelen hade Gotlands län med 5,4 procent. I alla län utom Kronoberg, Stockholm och Jönköping hade kvinnorna lägre arbetslöshet än männen. I Akademikernas a-kassa var det störst andel arbetslösa i Skåne län.

Av de 344 000 som var arbetslösa i december 2018 hade 206 000 varit arbetslösa längre än ett halvår, 144 000 längre än ett år och 78 000 hade inte haft ett jobb på mer än två år.

SCB och Arbetsförmedlingen använder olika sätt att mäta arbetslösheten. Mer om skillnaderna hittar du på sista sidan.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN, AKADEMIKERNAS A-KASSA
ÖPPET ARBETSLÖSA OCH I PROGRAM SOM ANDEL AV EN REGISTERBASERAD ARBETSKRAFT
AKADEMIKER, ANDEL ARBETSLÖSA MEDLEMMAR I AKADEMIKERNAS A-KASSA

3.11 3 av 4 i utsatt ställning.

■ Vissa grupper av arbetslösa har en högre risk än andra att behöva gå långa tider utan arbete – de har en, som Arbetsförmedlingen beskriver det, utsatt ställning på arbetsmarknaden.

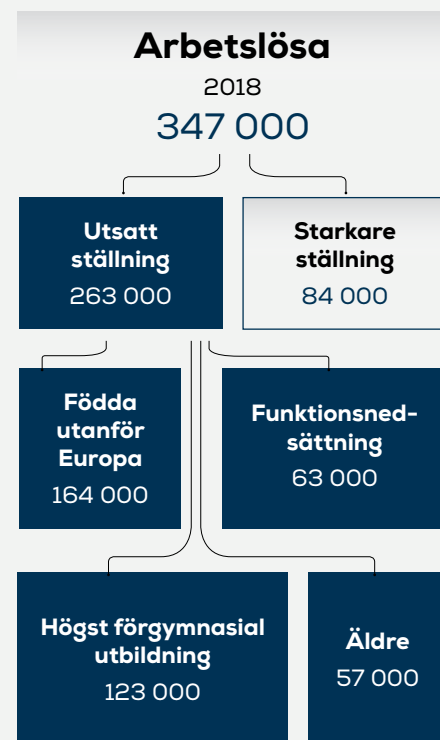
De som enligt Arbetsförmedlingen har en utsatt ställning:

- högst förgymnasial utbildning
- födda utanför Europa
- funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- äldre (55–64 år)

Av de i snitt 347 000 arbetslösa (16–64 år) som var inskrivna på Arbetsförmedlingen 2018 var det 263 000 (76 procent) som ingick i en eller flera av dessa grupper. Resterande 84 000 hade en starkare ställning som arbetsökande.

De fyra undergrupperna innehåller dubbelräkningar av individer eftersom en och samma individ kan ingå i flera delgrupper. 2018 var det 1 900 som ingick i alla fyra grupper. Antalet som ingick i tre grupper var 17 600, två grupper 104 100 och en grupp 139 400. Den vanligaste kombinationen, 80 300, var utomeuropeiskt födda med högst förgymnasial utbildning.

Politiska beslut, som till exempel satsningar på utbildning, kan till viss del bidra till att dessa grupper hittar en sysselsättning. Men det finns också andra delar, som normer och värderingar i samhället, som kan vara svårare att påverka.

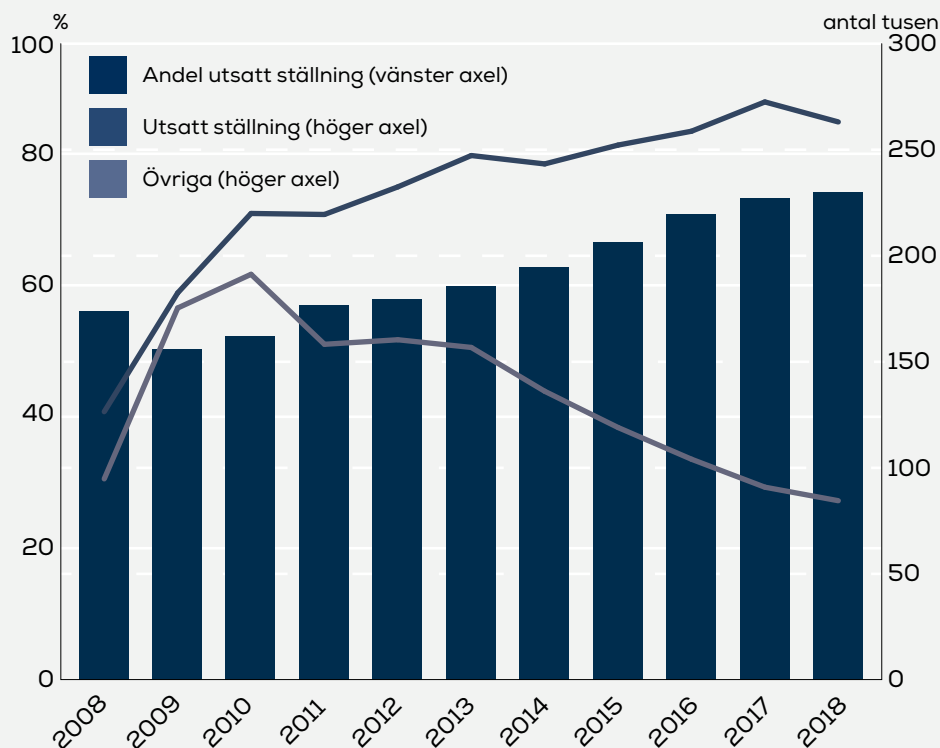
NOT: EN PERSON KAN INGÅ I FLERA GRUPPER

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.12 Svårmatchad arbetsmarknad.

■ Antalet och andelen arbetslösa (16–64 år) på Arbetsförmedlingen som har en så kallad utsatt ställning har ökat kraftigt de senaste 10 åren. Av samtliga inskrivna arbetslösa var det 76 procent som tillhörde gruppen med utsatt ställning och enligt Arbetsförmedlingens prognoser kommer andelen öka de närmaste åren. Eftersom de i utsatt ställning ofta saknar de kompetenser som efterfrågas kommer matchningen på arbetsmarknaden försvåras. Jämfört med övriga arbetslösa är det betydligt lägre andel av dessa arbetslösa som får jobb.

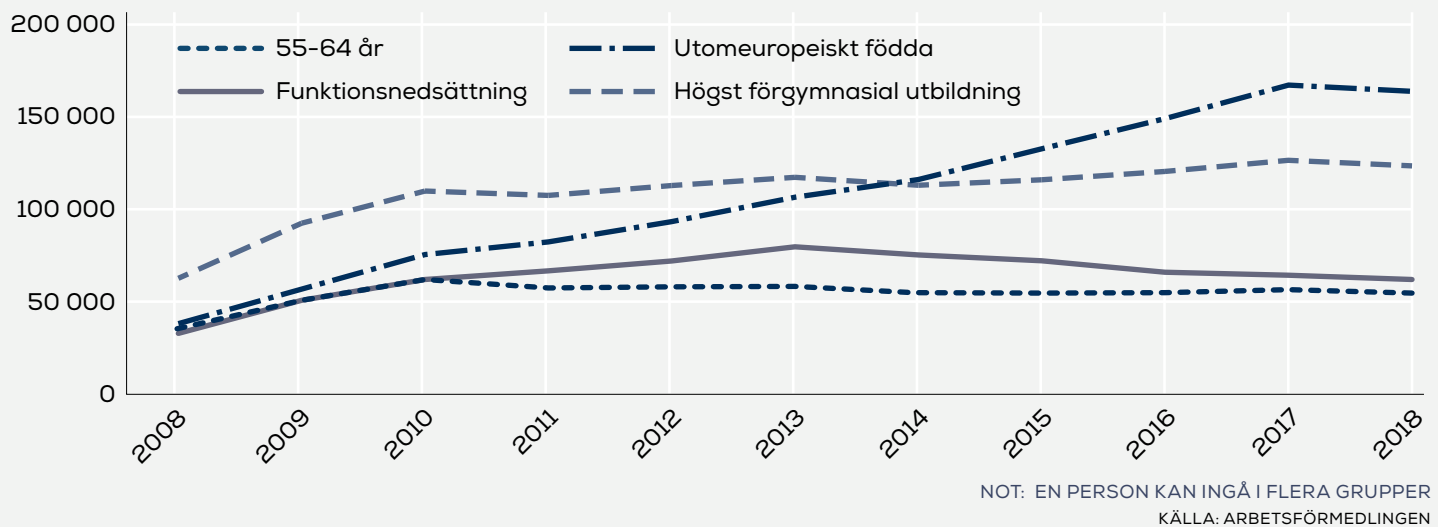
I dessa sammanhang diskuteras ofta fler enkla jobb som en lösning. Av alla sysselsatta 15–74 år är det drygt 5 procent som har arbeten utan krav på särskild yrkesutbildning, så kallade enkla jobb.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

3.13 Utomeuropeiskt födda – största gruppen.

■ Gruppen arbetslösa (16–64 år) i så kallad utsatt ställning har ökat de senaste 10 åren men för första gången minskade alla fyra undergrupper i antal mellan 2017 och 2018. Sammansättningen bland dem med utsatt ställning har förändrats med åren. För 10 år sedan saknade personerna i gruppen i hög grad gymnasieutbildning med den bilden har förändrats i takt med att antalet arbetslösa som är födda utanför Europa har ökat. Låg utbildning och ett annat ursprung än europeiskt är utmärkande, ungefär 7 av 10 som saknar en gymnasieutbildning är födda utanför Europa.

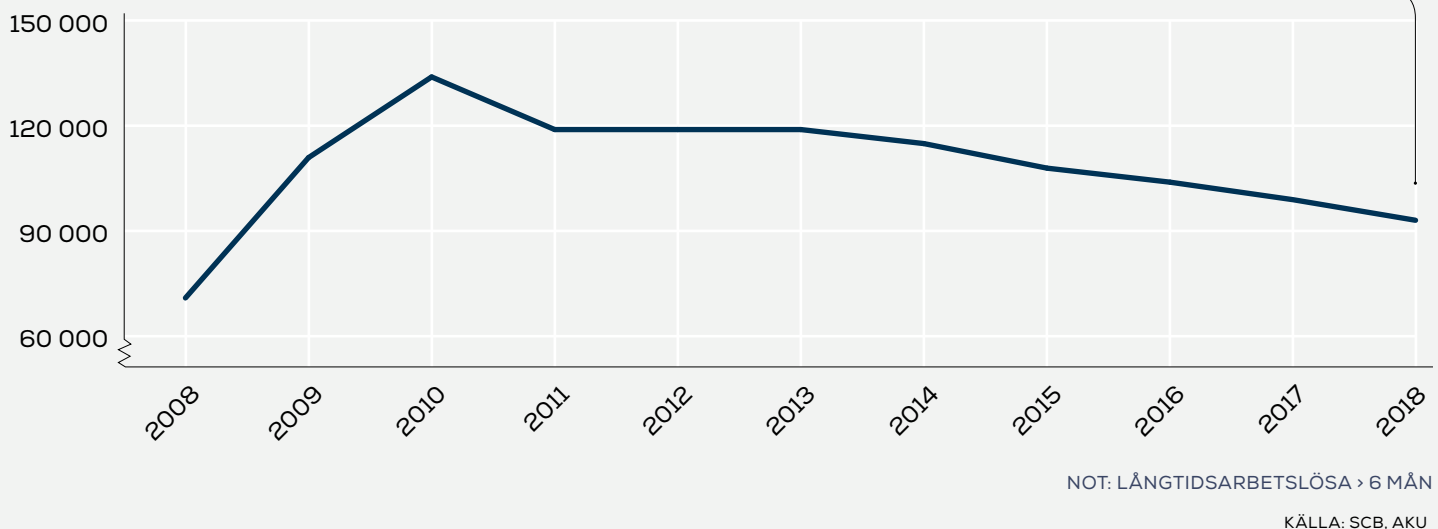

3.14 En tredjedel är långtidsarbetslösa.

■ 2018 var 93 000 av de arbetslösa, 37 procent, långtidsarbetslösa, det vill säga att de hade varit utan arbete längre än sex månader. Andelen är oförändrad jämfört med tidigare år. Av de långtidsarbetslösa är det i sin tur nästan 60 procent, 54 000 personer, som har varit arbetslösa längre än ett år. Ställer man det mot alla arbetslösa så har var femte arbetslös varit utan jobb i över ett år. Och med en kommande lågkonjunktur riskerar många av de långtidsarbetslösa att hamna ännu längre bak i jobbkön när det tillkommer nya arbetslösa som har färskare arbetsmarknadsanknytning.

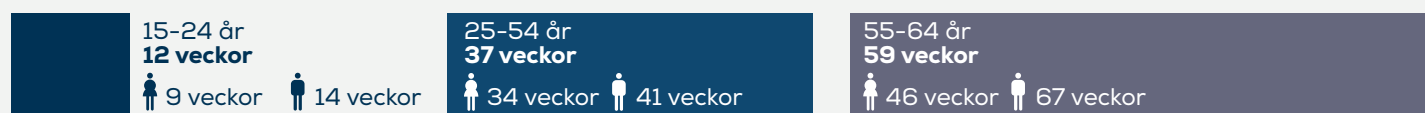

2018 var det cirka en tredjedel av alla arbetslösa (93 000 personer) som inte hade arbetat på över ett halvår.

3.15 Äldres arbetslöshet har blivit kortare.

■ Arbetslösheten är högre bland männen än bland kvinnorna och de är också arbetslösa längre än kvinnorna. I genomsnitt för åldersgruppen 20–64 var männen arbetslösa i 42 veckor och kvinnorna i 31 veckor. Det tar betydligt längre tid för de äldre att få ett nytt jobb men tiden i arbetslöshet har minskat med 9 veckor det senaste året, från 68 till 59 veckor, och den har minskat för både kvinnor och män. Ungdomar har betydligt kortare arbetslöshet än de andra åldersgrupperna, och det är viktigt att den inte blir lång – studier visar att tidig arbetslöshet ger långvariga negativa effekter för både individ och samhälle.

KÄLLA: SCB, AKU

3.16 Lågutbildade är oftare långtidsarbetslösa.

■ Andelen långtidsarbetslösa är högre bland lågutbildade än bland högutbildade. Utbildning är ett bra skydd mot arbetslöshet men om man blir arbetslös finns det ändå en risk att perioden utan jobb blir lång. Enligt Akademikernas a-kassas erfarenhet spelar upplevelsen av hur det gick till när man blev arbetslös roll, och att det är lättare att hantera arbetslösheten om den inte är kopplad till en som person, till exempel vid arbetsbrist. Det är svårare att hantera arbetslösheten om man känner sig personligen bortvald eller om det är neddragningar av ekonomiska skäl och att arbetsuppgifterna egentligen finns kvar, då tar det längre tid att komma tillbaka.

■ Långtidsarbetslösa

Förgymnasial utbildning

47 %

Gymnasial utbildning

36 %

Eftergymnasial utbildning

Akademiker 31 %

31 %

KÄLLA: SCB, AKU

3.17 Kostnader för arbetslösheten.

■ 2018 fick 224 000 personer någon gång a-kassa och totalt betalades 12,8 miljarder kronor ut. Kommunerna betalade cirka 5 miljarder i försörjningsstöd till arbetslösa. Här redovisas statens, a-kassornas och kommunernas kostnader.

	Utfall 2017	Prognos	Utfall 2018
Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader*	8,5 miljarder	8,3 miljarder	8,2 miljarder
A-kassa*	12,2 miljarder	12,8 miljarder	12,8 miljarder
Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning*	12,3 miljarder	11,3 miljarder	10,7 miljarder
Arbetsmarknadspolitiska program*	9,6 miljarder	13,2 miljarder	13 miljarder
Bidrag till administration av grundbeloppet*	55,5 miljoner	56,4 miljoner	56,4 miljoner
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen*	63,5 miljoner	72,9 miljoner	71,8 miljoner
A-kassornas administration**	1,5 miljarder	Ingen prognos	
Försörjningsstöd på grund av arbetslöshet***	cirka 5 miljarder	Ingen prognos	

* REGERINGEN, BUDGETPROPOSITIONEN FÖR 2019 OCH STATENS ÅRSREDOVISNING

** SVERIGES A-KASSOR

*** SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING (SKL)

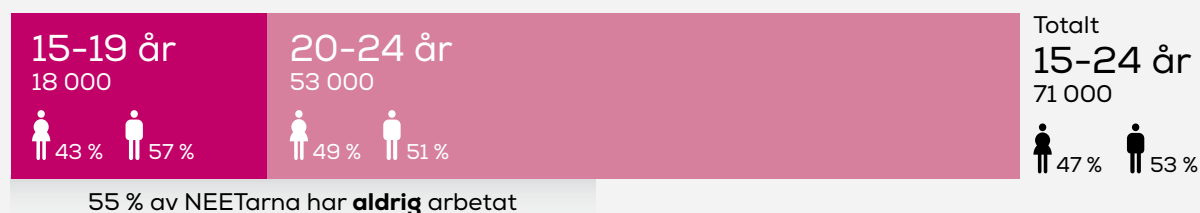
Ungdomsarbetslösheten.

4

Ungdomsarbetslösheten i Sverige och Europa har sjunkit men är fortfarande hög. Enligt den officiella statistiken från SCB var 16,8 procent av arbetskraften 15-24 år arbetslösa, men hälften av dem studerade på heltid samtidigt som de sökte jobb. Ett mer rättvisande sätt är att mäta hur många som varken arbetar eller studerar.

4.1 71 000 varken arbetar eller studerar.

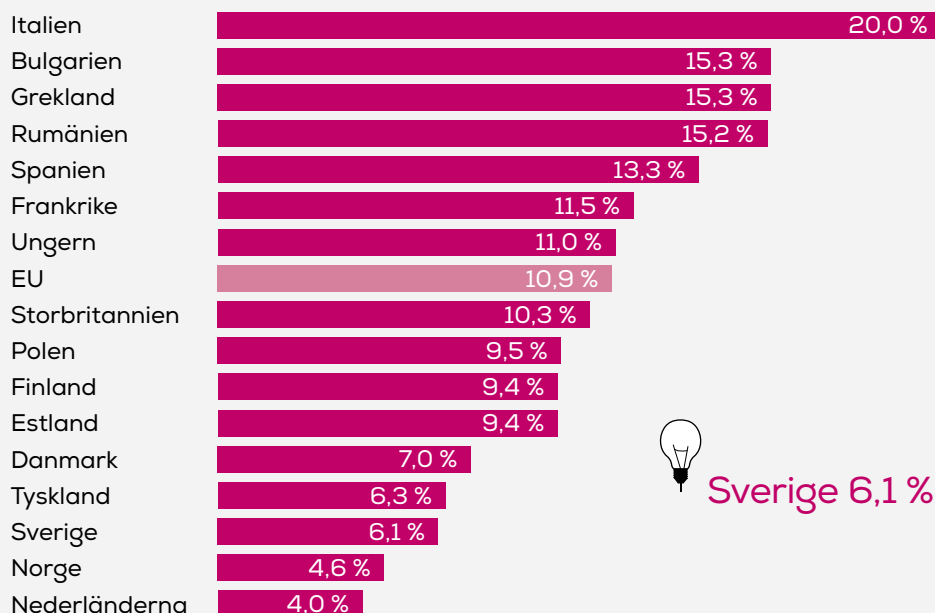
■ 2018 var det i snitt 71 000 ungdomar (15-24 år), 6,2 procent, som varken arbetade eller studerade, så kallade NEET. Siffran är oförändrad jämfört med 2017. 3,3 procent av 15-19-åringarna och 8,8 procent av 20-24-åringarna ingick i gruppen. Ungdomsarbetslösheten, det vill säga mätt på arbetskraften, har minskat och låg 2018 på den lägsta nivån på 15 år. Gruppen unga som varken arbetar eller studerar har däremot inte minskat i samma utsträckning. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har fått i uppdrag att stödja aktörer som arbetar med dessa ungdomars etablering.

NEET – NOT IN EMPLOYMENT, EDUCATION OR TRAINING. KÄLLA: SCB, AKU

4.2 Var tionde ungdom i EU är NEET.

■ 2017 var det 10,9 procent av ungdomarna (15-24 år) i EU som varken arbetade eller studerade. Störst andel NEET hade Italien med 20 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2016, och Nederländerna var fortsatt bäst i klassen med en något lägre andel än 2016, 4,0 procent. Flera av de länder som har högre ungdomsarbetslöshet har också högre arbetslöshet totalt sett. Sverige ligger bland de länder som har en relativt låg andel ungdomar som varken arbetar eller studerar.

 Sverige 6,1 %

NOT: 2017. ETT URVAL AV EU:S MEDLEMS-LÄNDER + NORGE. EU AVSER SNITTET FÖR ALLA 28 MEDLEMSLÄNDER.

KÄLLA: EUROSTAT

4.3 En tredjedel av Uvas har okänd aktivitet.

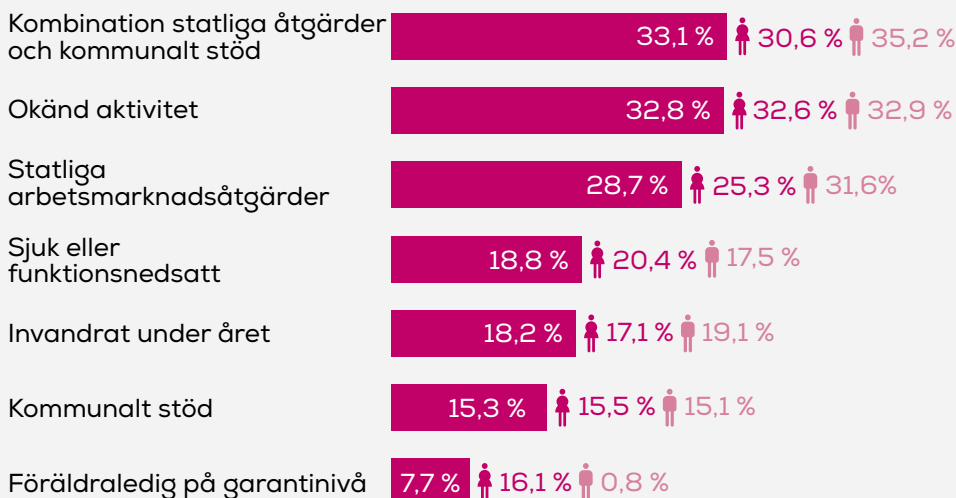
■ Uvas (Unga som varken arbetar eller studerar) är ett mått som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor tar fram och som bygger på registerdata. 2016 var det 80 000 ungdomar i åldern 16-24 år och 89 000 i åldern 25-29 år som var Uvas.

För att räknas med i Uvas ska personen under ett helt år:

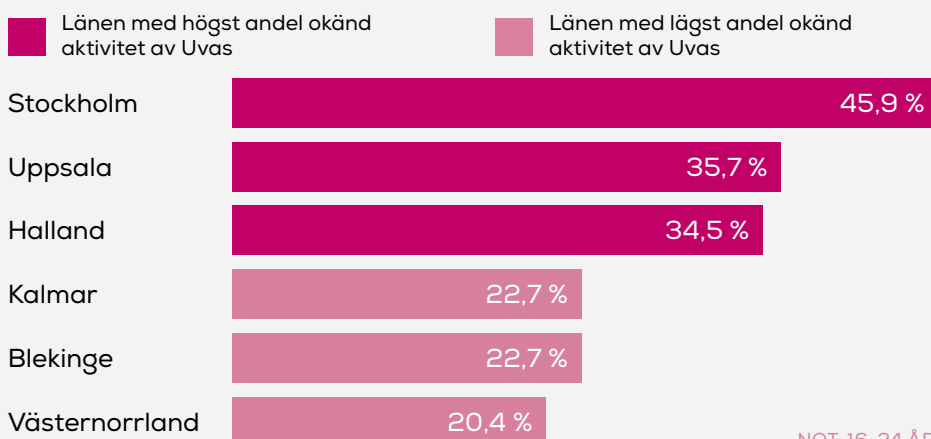
- inte haft inkomster över ett basbelopp
- inte haft studiemedel, varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar

Uvas-måttet ger möjlighet att se vad dessa ungdomar gjorde under året. De kan ha stöd från Arbetsförmedlingen, sin kommun eller Försäkringskassan, eller flera aktörer samtidigt. En stor grupp, drygt 32 procent, har ingen känd aktivitet, och skillnaderna i landet när det gäller den gruppen är stora.

KÄLLA: MYNDIGHETEN FÖR UNGDOMS- OCH CIVILSAMHÄLLESFRÅGOR

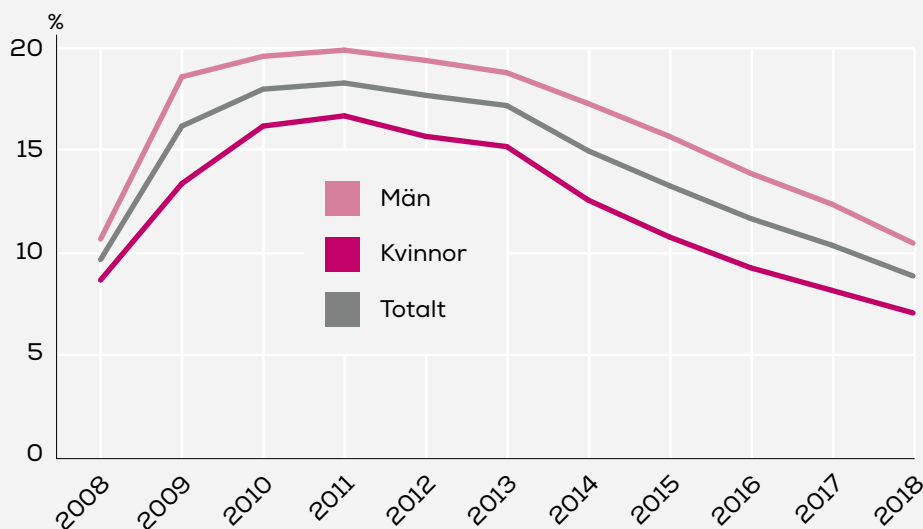
NOT: 16-24 ÅR. GRUPPERNA "INVANDRAT UNDER ÅRET" OCH "OKÄND AKTIVITET" ÄR ÖMSEDIGT UTESLUTANDE, DVS DEN SOM INGÅR I NÅGON AV DEM KAN INTE INGÅ I NÅGON ANNAN GRUPP. I DE ÖVRIGA GRUPPERNA KAN EN PERSON FÖREKOMMA I EN ELLER FLERA GRUPPER.

NOT: 16-24 ÅR.

4.4 Färre unga på Arbetsförmedlingen.

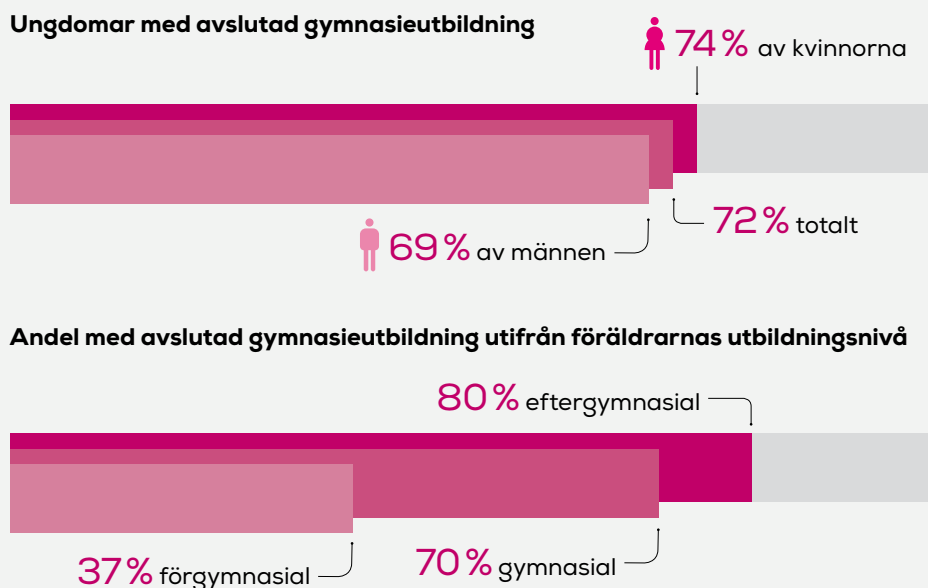
■ Antalet unga (18-24 år) som är inskrivna på Arbetsförmedlingen har fortsatt att minska. Sedan 2011 har det minskat från 88 000 till 48 000, och som andel av arbetskraften med nästan 10 procentenheter, från 18,3 procent 2011 till 8,9 procent 2018. De unga kvinnornas arbetslöshet var 7,1 procent och de unga männens 10,5 procent år 2018.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

4.5 Föräldrars utbildning spelar roll.

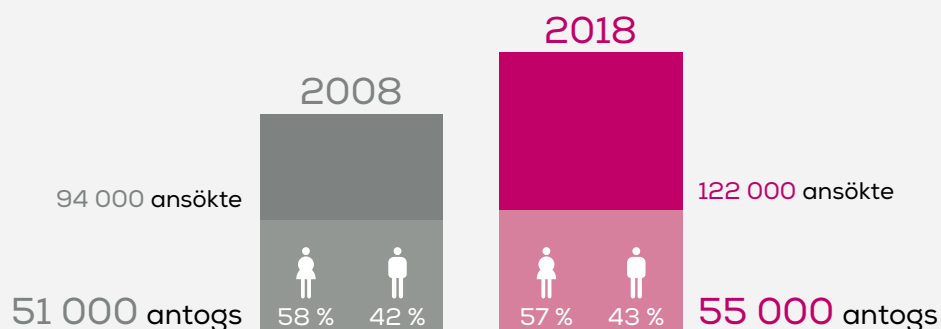
■ Att ha en avslutad gymnasieutbildning har blivit en vattendelare på svensk arbetsmarknad. De som har gått färdigt gymnasiet har lättare att komma in på arbetsmarknaden än de som inte gör klart sin utbildning, och arbetslösheten är betydligt högre bland dem som endast har en förgymnasial utbildning. 2016 var det ungefär 7 av 10 som slutförde sin gymnasieutbildning inom tre år och andelen var högre bland kvinnorna än bland männen. Och familjebakgrunden spelar roll - de som hade föräldrar med gymnasial eller eftergymnasial utbildning slutförde i betydligt större utsträckning sin utbildning.

KÄLLA: BARNOMBUDSMANNEN

4.6 55 000 nya högskolestudenter antogs.

■ 2018 sökte 122 000 personer för första gången till utbildningar vid universitet och högskolor, vilket på en tioårsperiod är en ökning med 30 procent. Antalet antagna har också ökat men inte i samma takt som antalet sökande, vilket gör att andelen antagna minskat med 17 procent. Jämfört med 2017 är intresset för att studera fortsatt högt och antalet sökande och antagna ligger på ungefär samma nivå.

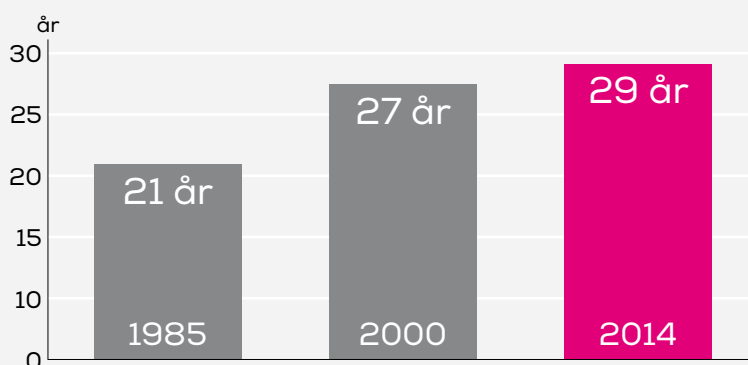
NOT: NYA SÖKANDE SOM INTE TIDIGARE VARIT REGISTRERADE PÅ HÖGSKOLAN.

KÄLLA: SCB

4.7 Senare inträde på arbetsmarknaden.

■ Åldern då 75 procent av en årskull förvärvsarbetar har stigit. För mer än 30 år sedan, 1985, arbetade minst 75 procent av alla 21-åringar, 2014 inträffade det först vid 29 års ålder. Utbildningsnivån har också ökat under den här perioden, fler väljer att utbilda sig och då fördröjs inträdet på arbetsmarknaden. 2014 hade 36 procent av de 29-åriga kvinnorna en gymnasieutbildning och 42 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller längre. För männen var motsvarande siffror 48 och 25 procent.

Ålder då de flesta (75 procent) arbetar

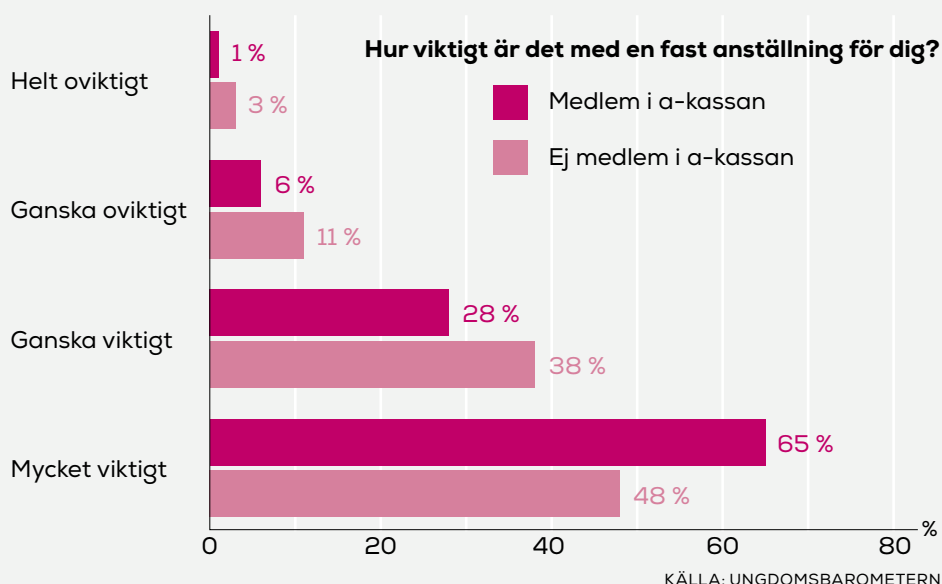
KÄLLA: SCB

Ungas attityder till arbetsmarknaden är viktiga för både samhällsutvecklingen och för arbetsgivare som vill anställa.

Ungdomarnas behov av trygghet på arbetsmarknaden överensstämmer i allt väsentligt med äldres. De vill gärna ha fast anställning, hög lön och tydligt ledarskap. De är som grupp inte oroliga för att bli arbetslösa, en femtedel anger att de har en sådan oro. I diagrammen på det här uppslaget visas resultat baserade på svar från 2 000 unga, 25-34 år, som har arbete som huvudsaklig sysselsättning. Av dem har 75 procent valt att vara medlem i a-kassan. Motsvarande siffra för hela arbetskraften är cirka 70 procent.

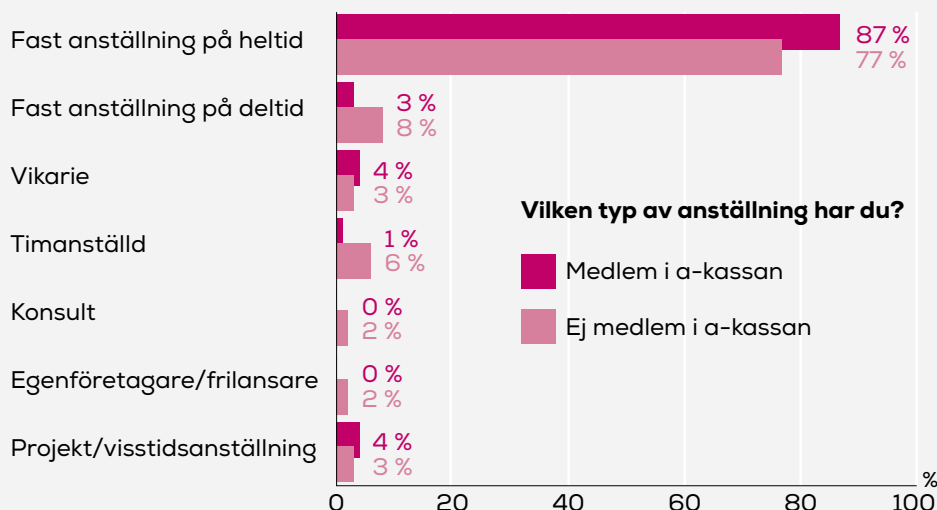
4.8 Ungdomar vill ha fast jobb.

■ Många tänker kanske att ungdomar vill kunna vara flexibla, att de snabbt vill kunna byta jobb och att de inte vill binda sig i fasta anställningar. Men när man frågar dem så visar det sig att de allra flesta, 92 procent, helst vill ha en fast anställning. Kvinnor är något mer måna om sin anställningstrygghet än männen – 94 respektive 89 procent. Och delar man in det i om man är medlem i a-kassan eller inte så är det betydligt viktigare för dem som är medlemmar i a-kassan att också ha en fast anställning. Att ha valt att vara med i a-kassan är också ett trygghetsval eftersom man försäkrar sin inkomst.

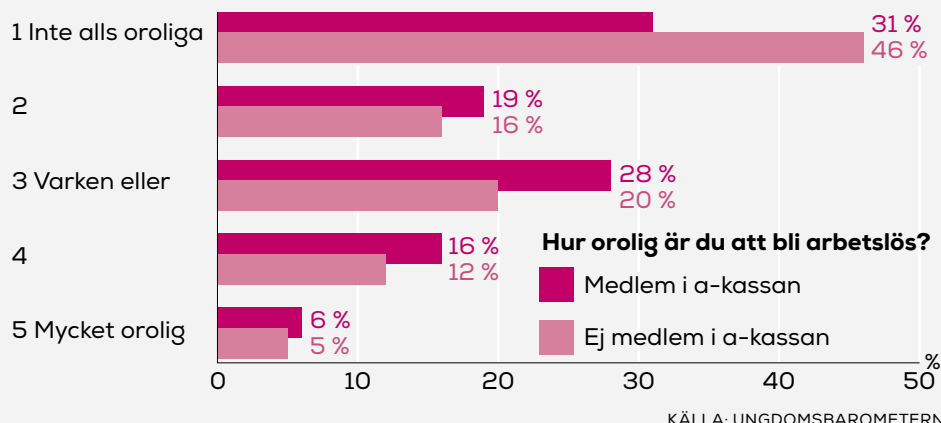
4.9 Fast anställda är medlemmar.

■ Av de unga som har fast anställning är det fler som valt att vara med i a-kassan. Att ha en fast anställning på heltid innebär också att man har lättare att uppfylla arbetsvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen – och därmed har man en tydlig vinning av att vara med i a-kassan.

4.10 Låg oro för arbetslöshet hos unga.

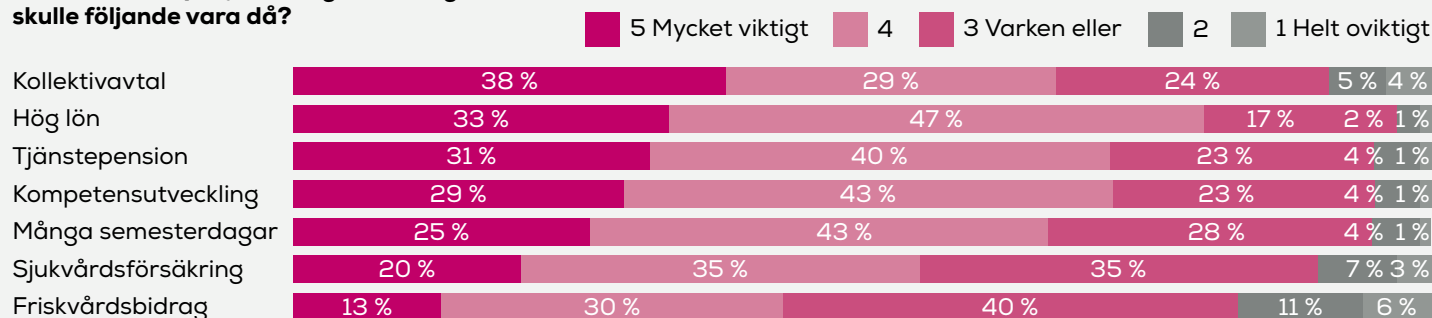
■ Ungefär en femtedel av ungdomarna är oroliga för att bli arbetslösa. Och minst oroliga är de som inte är med i a-kassan.

4.11 Lön är viktigt för unga.

■ När man frågar om vilka förmåner som är viktiga om man skulle byta jobb så är hög lön den viktigaste roten för ungdomar, 80 procent svarar 4 eller 5 på en skala där 5 är mycket viktigt. Eftersom lönen är en så central del är det också viktigt att man har kunskap om hur man kan försäkra sin lön – och där det frivilliga medlemskapet i en a-kassa är en förutsättning. Kollektivavtalen och tjänstepension är också viktiga tryggheter som kommer högt upp i listan.

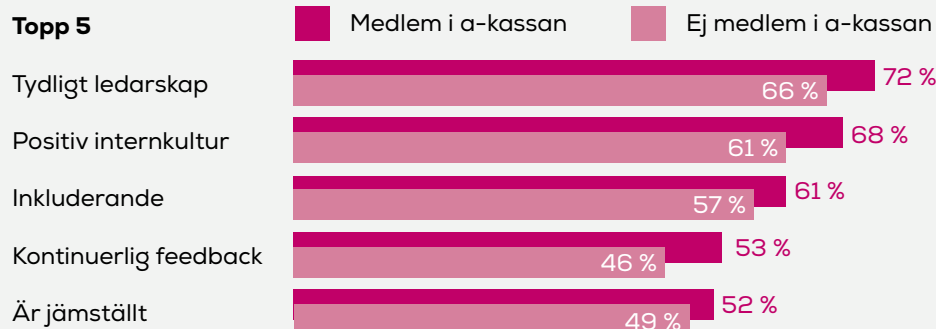
Om du skulle byta jobb idag, hur viktigt skulle följande vara då?

4.12 Unga medlemmar vågar ställa krav.

■ De som är medlemmar i a-kassan ställer genomgående högre krav på sina arbetsgivare än de som inte är medlemmar. Till exempel är tydligt ledarskap och kontinuerlig feedback viktigare för a-kassans medlemmar. Kopplat till att a-kassemedlemmar oftare har fast anställning tyder det också på att det bidrar till att man vågar ställa mer krav.

Vad tycker du känns viktigast för att skapa ett bra arbetsklimat på jobbet?

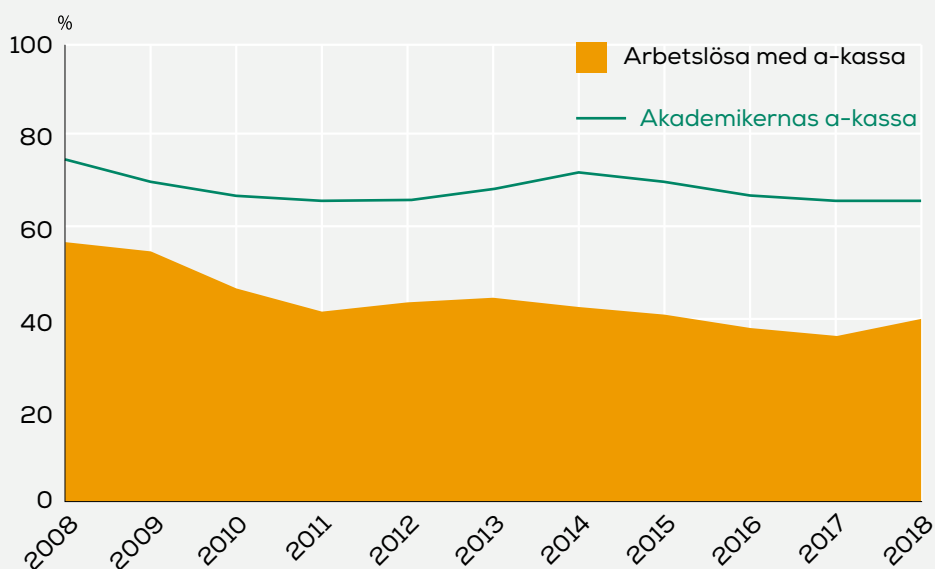
5

Ersättning och a-kassa

För att få a-kassa baserad på sin inkomst när man blir arbetslös måste man vara medlem i en a-kassa – 30 procent av arbetskraften är inte det och är därför oförsäkrade. Och av de arbetslösa är det endast 4 av 10 som får ersättning från a-kassan. Dessutom är arbetslöshet det största försörjningshindret bland dem som får ekonomisk hjälp från kommunen. Men för många hade ett medlemskap i a-kassan inte hjälpt eftersom de arbetat för lite.

5.1 Fyra av tio får a-kassa.

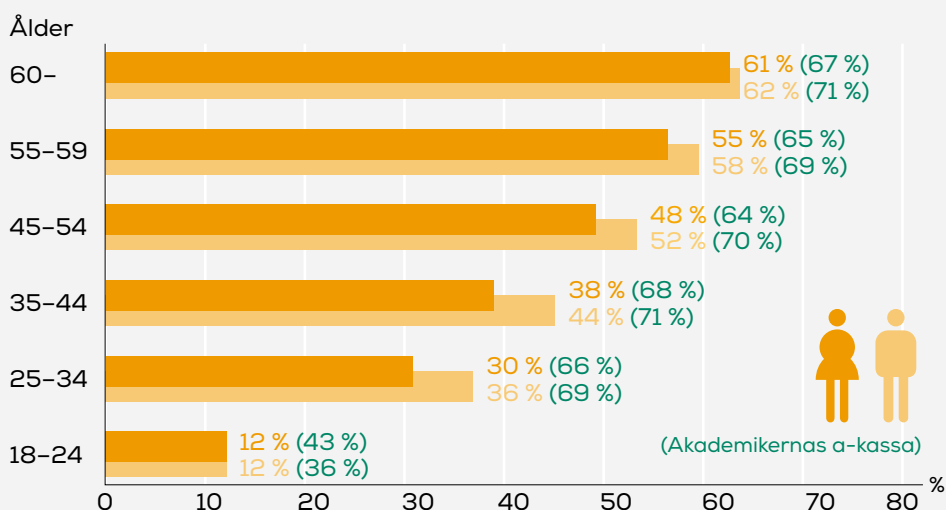
■ Av de i snitt 233 000 (16–64 år) som var inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa eller med tillfällig timanställning, det vill säga möjliga ersättningstagare, var det 40 procent som fick a-kassa, en liten uppgång jämfört med året innan då det var 38 procent. För tio år sedan var det 56 procent och backar man till 2005 var det 72 procent. Nedgången beror dels på ändrade regler, dels på att det är delvis andra grupper som är arbetslösa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.2 Högre andel män får a-kassa.

■ Andelen arbetslösa (se definition 5.1) som får a-kassa är större i de äldre åldersgrupperna och männen får i något högre grad a-kassa jämfört med kvinnorna. Av de arbetslösa ungdomarna fick drygt var tionde a-kassa medan det bland dem som var 60+ var drygt sex av tio. Ungdomar börjar jobba allt senare och de har oftare kortare anställningar, vilket innebär att de inte uppfyller villkoren för att få a-kassa. I Akademikernas a-kassa var det genomgående en högre andel av de arbetslösa medlemmarna som fick a-kassa.

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

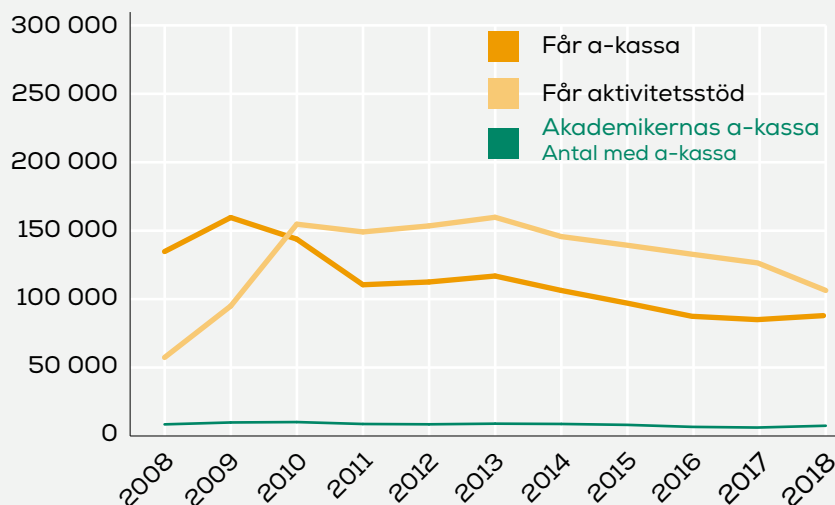
5.3 Högre andel får a-kassa i Värmland.

■ Hur stor andel av de arbetslösa (öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa eller tillfällig timanställning) i länen som får a-kassa beror på vilka grupper som är arbetslösa, till exempel kan antalet arbetslösa studenter i länet spela roll eftersom man inte kan få a-kassa när man studerar. Det har förstås också betydelse hur många som uppfyller det så kallade arbetsvillkoret, det vill säga hur många som arbetat tillräckligt mycket innan arbetslösheten för att kunna få a-kassa. 2018 hade Värmlands län den högsta andelen arbetslösa som fick a-kassa, 47 procent och Uppsala län hade den lägsta andelen med 33 procent.

5.4 Något fler får a-kassa.

De som deltar i program på Arbetsförmedlingen får ersättning i form av aktivitetsstöd. Antalet med aktivitetsstöd ökade i stort sett alla år 2008–2013 men har sedan dess minskat varje år, sedan 2013 med totalt 35 procent. 2018 var det i snitt 104 000 som fick aktivitetsstöd (i aktivitetsstöd ingår också utvecklingsersättning). 89 000 fick a-kassa och det antalet har sjunkit sedan 2013 men visar 2018 en svag ökning med fyra procent. Antalet ersättningstagare i Akademikernas a-kassa har också ökat något 2018 jämfört med 2017. Från i snitt 7 100 till 7 500 och antalet i program har minskat från 4 000 till 3 500.

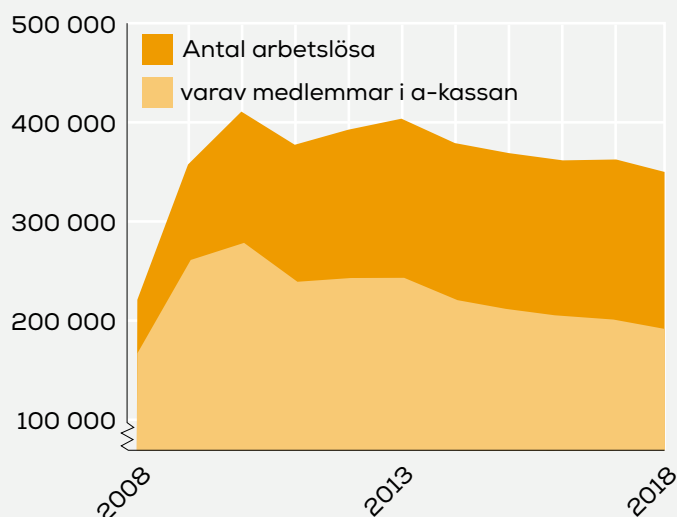

KÄLLA: FÖRSÄKRINGSKASSAN, IAF OCH AKADEMIKERNAS A-KASSA

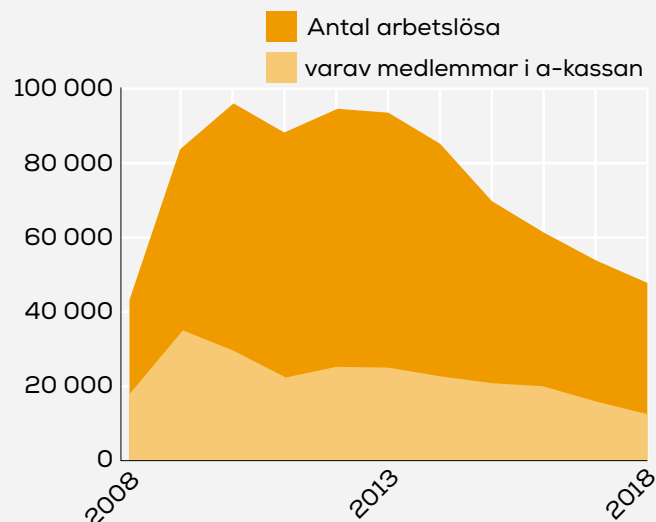
5.5 Många arbetslösa är inte med i a-kassan.

Antalet arbetslösa (16–64 år) på Arbetsförmedlingen har minskat 4 procent mellan 2017 och 2018. Antalet arbetslösa som är med i en a-kassa har också minskat, men inte lika mycket, med en procent. Det innebär att en något högre andel, 56 procent, av de arbetslösa var med i en a-kassa 2018 än 2017, då 54 procent var med. Bland ungdomarna ökade andelen från 32 till 36 procent. Trots ökningen är det fortfarande en stor andel som inte är medlemmar och som därmed inte kan få inkomstrelaterad ersättning. Ofta kan de inte heller få ersättning från grundförsäkringen. En förklaring är att många av de arbetslösa inte har jobbat tillräckligt mycket för att omfattas av den svenska a-kassan, de kan inte få grundförsäkring och de har därför inget att vinna på att vara med i en a-kassa.

Samtliga personer 16–64 år

Personer 18–24 år

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.6 Norrlandslänen har högst andel medlemmar.

■ Det är stora skillnader mellan norrlandslänen och resten av landet avseende hur stor andel som har en inkomstförsäkring i form av a-kassemedlemskap. I Norrbottens län är 64 procent av de arbetslösa (16-64 år) med i a-kassan medan det i Kronobergs och Kalmar län bara är 46 procent som är a-kassemedlemmar. De norrländska länen återfinns alla bland dem som har högst andel medlemmar. En förklaring är att det i de länen historiskt finns ett starkt fackligt engagemang och att de har en typ av arbetsmarknad där facken har varit starka parter. I till exempel Jönköping, som har en låg andel medlemmar, är många företagare och man kan tänka sig att de inte i lika stor utsträckning valt att vara med i en a-kassa.

	Medlem	Ej Medlem	Totalt	Andel
Norrbottens	4 996	2 806	7 801	64 %
Stockholms	44 305	25 530	69 835	63 %
Jämtlands	2 499	1 535	4 034	62 %
Gotlands	936	579	1 515	62 %
Västerbottens	4 474	3 099	7 573	59 %
Västernorrlands	5 631	4 008	9 639	58 %
Värmlands	5 086	3 848	8 934	57 %
Skåne	33 708	25 565	59 274	57 %
Örebro	5 696	4 569	10 264	55 %
Hallands	5 120	4 219	9 339	55 %
Gävleborgs	7 081	5 835	12 916	55 %
Östergötlands	9 633	8 108	17 741	54 %
Västra Götalands	28 089	23 828	51 917	54 %
Blekinge	3 798	3 238	7 036	54 %
Uppsala	5 300	4 803	10 103	52 %
Södermanlands	6 669	6 309	12 978	51 %
Västmanlands	5 567	5 387	10 954	51 %
Dalarnas	4 245	4 229	8 475	50 %
Jönköpings	4 975	5 293	10 268	48 %
Kronobergs	3 572	4 156	7 728	46 %
Kalmar	4 078	4 882	8 960	46 %

KÄLLA: ARBETSFÖRMEDLINGEN

5.7 Män fick a-kassa längre.

■ Genomsnittligt antal dagar med a-kassa 2018 var 84 ersättningsdagar. Männen fick i genomsnitt 89 ersättningsdagar, vilket var 10 dagar mer än kvinnorna som fick 79 dagar. Antalet ersättningsdagar per vecka är max 5.

Genomsnittet för det totala antal dagar med a-kassa var
84 ersättningsdagar

Kvinnorna hade i genomsnitt
79 ersättningsdagar

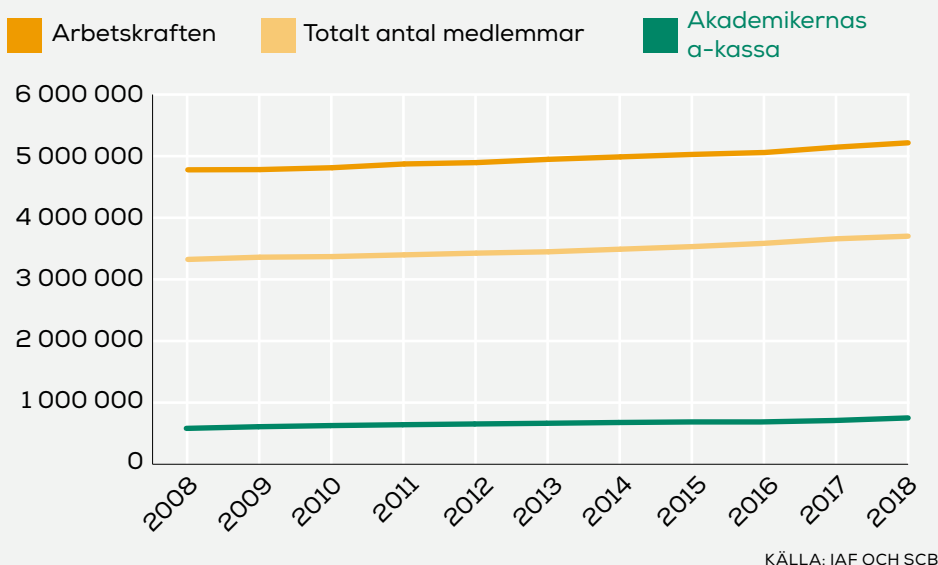
Männen hade i genomsnitt
89 ersättningsdagar

KÄLLA: IAF

5.8 Sju av tio är med i a-kassan.

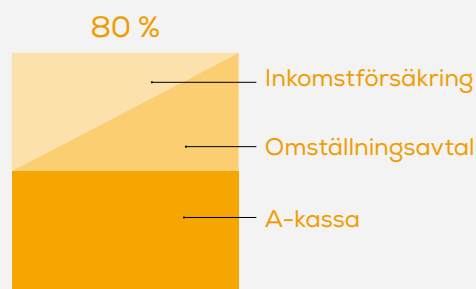
I december 2018 var 3 629 000 personer med i en a-kassa, vilket innebär att ungefär 69 procent av Arbetskraften 16-64 år har en inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring. Andelen har i stort sett varit oförändrad de senaste 10 åren, sedan 2017 har den sjunkit med knappt en procentenhet. Akademikernas a-kassa är den största a-kassan med drygt 700 000 medlemmar.

NOT: ANTALET MEDLEMMAR DEN 31 DECEMBER RESPEKTIVE ÅR OCH ANTALET I ARBETSKRAFTEN SOM ÅRSGENOMSNIITT

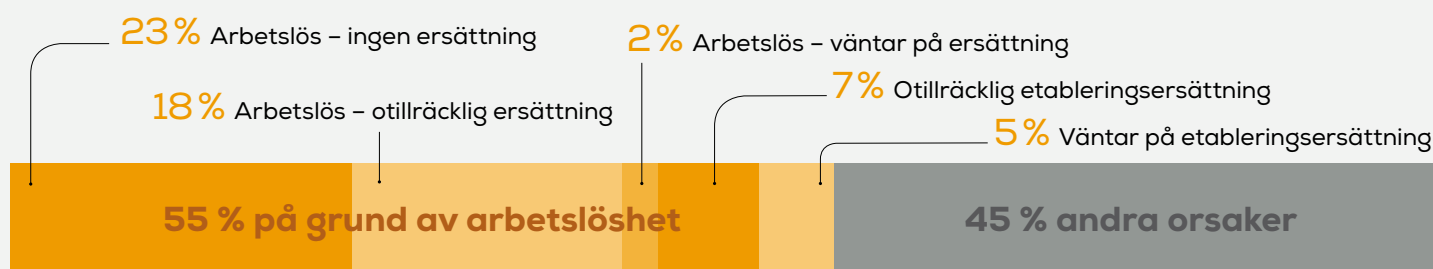
5.9 Kompletterande försäkringar och avtal.

A-kassa, omställningsavtal och inkomstförsäkringar är tidsbegränsade trygghetslösningar som tillsammans ska täcka inkomstförlusten vid arbetslöshet. A-kassan ger som mest 20 020 kronor i månaden. Omkring 80 procent av arbetstagarna har ett omställningsavtal via sin arbetsgivare som kompletterar a-kassan och som inkomstutfyllnad upp till 80 procent. Många fackförbund erbjuder också inkomstförsäkringar som kan fylla på upp till totalt 80 procent.

5.10 Hälften med försörjningsstöd är arbetslösa.

År 2017 fick 247 000 personer försörjningsstöd från sin kommun. Mer än hälften, 135 000, fick det på grund av att de var arbetslösa. Var fjärde person med försörjningsstöd fick ingen ersättning från vare sig a-kassan eller Försäkringskassan (aktivitetsstöd) och en del fick a-kassa eller aktivitetsstöd men med så lågt belopp att de också hade rätt till försörjningsstöd. Den största gruppen som fick stöd på grund av sin arbetslöshet var ensamstående män utan barn, 36 procent. Näst största gruppen var par med barn, 28 procent. Eftersom rätten till a-kassa bygger på att man nyligen arbetat är det sannolikt att personer som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet står längre ifrån arbetsmarknaden än de som får a-kassa eller aktivitetsstöd.

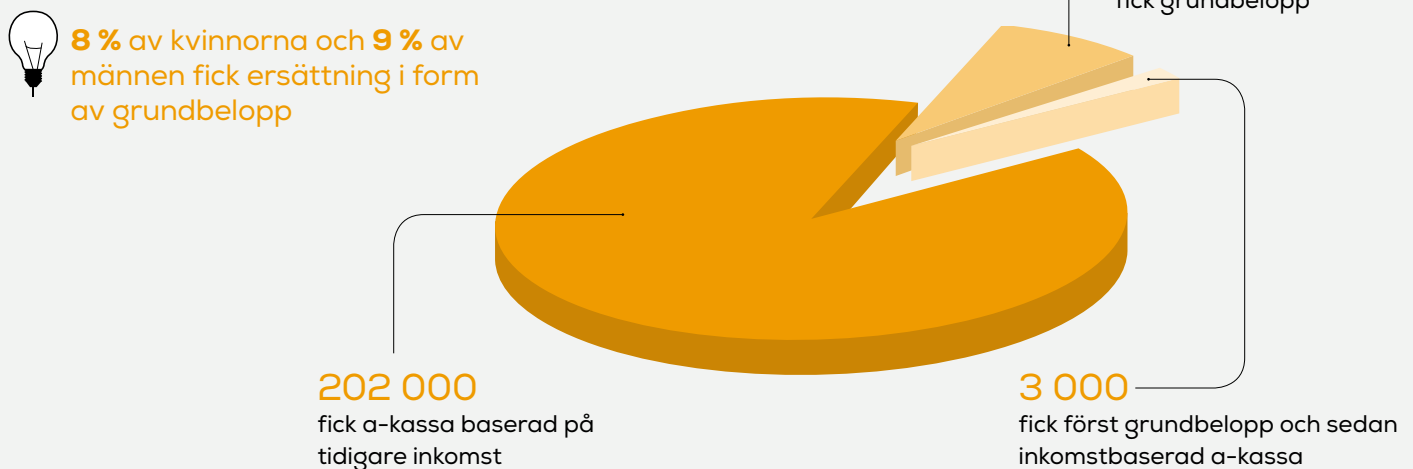

KÄLLA: SOCIALSTYRELSEN

5.11 Majoriteten får inkomstbaserad ersättning.

■ Totalt var det 224 000 individer som under 2018 fick ersättning från a-kassan någon gång. Majoriteten, 90 procent, fick ersättning från den frivilliga inkomstbortfallsförsäkringen, som man kan få om man är medlem i en a-kassa. Resterande 10 procent fick ersättning från grundförsäkringen. För båda försäkringarna krävs att man uppfyller arbetsvillkoret*. Sedan 2017 har antalet som får enbart grundbeloppet ökat med 2 000 personer och antalet som först fick grundbelopp och efter en tid inkomstbaserad ersättning minskat med lika mycket, vilket tyder på att den förändrade regeltillämpningen som kom under 2018, och som förändrat möjligheterna att gå från grundbelopp till inkomstbaserad ersättning, fått effekt.

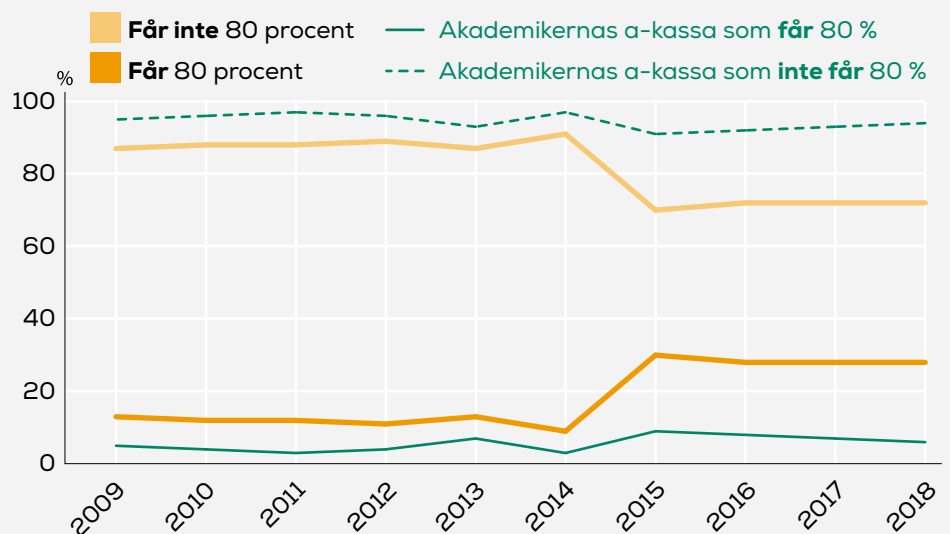
NOT: ARBETAT 80 TIMMAR PER MÅNAD I MINST 6 MÅNADER UNDER DET SENASTE ÅRET.

KÄLLA: IAF

5.12 3 av 4 får inte 80 %.

■ Den som är arbetslös kan som mest få 80 procent av sin lön i ersättning men med en begränsning på 910 kronor per dag de första hundra dagarna och därefter 760 kronor. Den som har tjänat mer än 25 000 kronor i månaden slår i taket, vilket nästan 3 av 4 av de som blev arbetslösa från ett heltidsjobb gjorde 2018 - endast 28 procent fick a-kassa som motsvarade 80 procent av sin genomsnittliga lön. I Akademikernas a-kassa var det 6 procent som fick 80 procent av sin lön. I juli 2018 minskade antalet karensdagar från sex till sju, vilket innebar ökad ekonomisk kompensation i form av en ersättningsdag.

NOT: ANDELEN HELTID SOM FÅR RESPEKTIVE INTE FÅR 80 PROCENT. SIFFRORNA AVSER VECKA 35 RESPEKTIVE ÅR, FÖRUTOM 2015.

KÄLLA: SVERIGES A-KASSOR

5.13 26 a-kassor.

■ I Sverige finns 26 arbetslöshetskassor med sammanlagt 3,6 miljoner medlemmar.

A-kassorna är partipolitiskt obundna organisationer som försäkrar sina medlemmar mot inkomstbortfall vid ofrivillig arbetslöshet och hjälper dem att få sin ersättning när de blir arbetslösa. I januari 2019 betalade a-kassorna ut ersättning till 99 000 hel- eller deltids-arbetslösa individer. Pengarna som a-kassorna betalar ut kommer dels från medlemsavgifterna, dels från den arbetsmarknadsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften. För att säkerställa likvärdig behandling av ärendena och effektiva IT-stöd finns samarbetsorganisationen Sveriges a-kassor som också är remissinstans för a-kassorna.

	Medlemmar ¹	Ersättningstagare ²	Andel ersättningstagare ³	Genomsnittlig dagpenning ⁴	Avgift ⁵
Akademikernas	703 600	20 000	2,8 %	789	110
Alfa	120 100	20 100	16,7 %	659	130
Byggnadsarbetarnas	118 000	8 000	6,8 %	746	119
Elektrikernas	28 000	600	2,1 %	766	110
Fastighets	44 200	5 100	11,5 %	665	115
Finans- och Försäkringsbranschens	49 200	1 400	2,8 %	785	115
GS	48 300	3 600	7,5 %	737	155
Hamnarbetarnas	1 300	100	7,7 %	782	145
Handelsanställdas	165 400	14 200	8,6 %	704	132
Hotell- och Restauranganställdas	72 800	12 400	17,0 %	678	142
IF Metalls	278 400	15 000	5,4 %	736	118
Journalisternas	10 600	900	8,5 %	779	135
Kommunalarbetarnas	573 700	45 200	7,9 %	662	112
Ledarnas	81 200	2 800	3,4 %	815	115
Livsmedelsarbetarnas	29 700	2 600	8,8 %	740	112
Lärarnas	153 800	4 200	2,7 %	757	110
Pappersindustriarbetarnas	13 700	500	3,6 %	765	129
Sekos	77 300	5 000	6,5 %	746	134
Skogs- och Lantbrukstjänstemännens	900	100	11,1 %	697	120
Småföretagarnas	109 900	6 600	6,0 %	662	128
STs	75 100	2 500	3,3 %	763	110
Sveriges arbetares	5 400	600	11,1 %	705	135
Säljarnas	6 800	500	7,4 %	756	130
Transportarbetarnas	87 900	7 700	8,8 %	737	120
Unionens	622 500	39 300	6,3 %	761	112
Visions	140 200	6 000	4,3 %	751	115
Alla a-kassor	3 628 700	225 100	6,2 %	736	123

¹ ANTAL MEDLEMMAR I DECEMBER 2018

² TOTALT ANTAL ERSÄTTNINGSTAGARE 2018

³ ANDEL ERSÄTTNINGSTAGARE PER MEDLEMMAR (2)/(1)

⁴ GENOMSNITTLIG BELOPP I KRONOR PER ERSÄTTNINGSDAG

⁵ MEDLEMSAVGIFT I KRONOR PER MÅNAD (JANUARI 2019)

KÄLLA: IAF

ARBETSLÖSHETSSTATISTIK – OLIKA MÅTT

Det finns två huvudaktörer för den svenska arbetsmarknadsstatistiken: Statistiska Centralbyrån (SCB) och Arbetsförmedlingen. SCB:s undersökning baseras på intervjuer medan Arbetsförmedlingens siffror är registerbaserade. Eftersom de två myndigheterna använder olika sätt att inhämta statistiken är uppgifterna inte direkt jämförbara. SCB ansvarar för den officiella arbetslöshetsstatistiken och vid jämförelser med andra länders statistik är det alltid den statistiken som ska användas. A-kassorna använder också i sin verksamhet statistik från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) över ersättningstagare.

SCB:S STATISTIK – URVALSUNDERSÖKNING

SCB redovisar varje månad sin arbetskraftsundersökning, AKU, som visar förhållandena på arbetsmarknaden med tonvikt på såväl antal som andel sysselsatta respektive arbetslösa. Undersökningen bygger på intervjuer framförallt via telefon. SCB redovisar AKU för varje månad, kvartal och år.

KORT BESKRIVNING AV DE OLIKA GRUPPERNA I AKU:

Befolkningen: Samtliga personer i åldern 15–74 år. I Arbetslöshetsrapporten har vi valt att redovisa åldersgruppen 20–64 år.

I arbetskraften: Alla som är antingen sysselsatta eller arbetslösa.

Sysselsatta: De som under en viss vecka arbetade minst en timme eller som hade ett arbete som de var frånvarande från, till exempel på grund av sjukdom. Även personer som får lön när de deltar i arbetsmarknadspolitiska program räknas som sysselsatta. Andelen sysselsatta, sysselsättningsgraden, är antalet sysselsatta relaterat till antalet i befolkningen.

Arbetslösa: Arbetssökande som inte har något arbete under referensperioden. Man måste också kunna utföra arbete under undersökningsperioden. Här ingår också heltidsstuderande som sökt och kunnat arbeta. Den arbetslöshet som SCB redovisar regelbundet, det så kallade relativa arbetslöshetstalet, utgörs av andelen arbetslösa av antalet personer i arbetskraften.

Ej i arbetskraften: Personer som varken är sysselsatta eller arbetslösa. Här ingår bland annat sjuka, studerande (dock ej heltidsstuderande som sökt arbete och kunnat arbeta, som räknas som arbetslösa) och pensionärer.

ARBETSFÖRMEDLINGENS STATISTIK – REGISTERBASERAD

Arbetsförmedlingen redovisar varje vecka och månad statistik över arbetslösheten. Statistiken hämtas från Arbetsförmedlingens förmedlingssystem och innehåller uppgifter om dem som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Den återspeglar hur det ser ut sista dagen i månaden.

I statistiken finns bland annat uppgifter om hur många som är öppet arbetslösa och hur många som deltar i arbetsmarknadspolitiska program – de inskrivna arbetslösa. Förutom de inskrivna arbetslösa finns flera grupper av arbetssökande (se sid. 16) och bland dem finns också kategorier av inskrivna som har ett arbete. Åldersintervallet för denna statistik är 16–64 år.

När Arbetsförmedlingen redovisar andelen inskrivna arbetssökande är det i relation till en registerbaserad arbetskraft. För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas antalet inskrivna arbetslösa (öppet arbetslösa eller i program) med antalet förvärvsarbetande i nattbefolkningen (SCB:s registerstatistik Rams). Uppgiften om antalet förvärvsarbetande avser november månad senast tillgängligt år, medan uppgiften om antalet arbetssökande uppdateras varje månad.

STORA SKILLNADER I STATISTIKEN

Det finns betydande olikheter mellan AKU och Arbetsförmedlingens statistik. Det finns många personer som är arbetslösa i AKU men som inte är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen. På samma sätt finns det många personer som är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen men som är sysselsatta eller utanför arbetskraften i AKU. Det är alltså i stor utsträckning olika personer som är arbetslösa enligt SCB:s och Arbetsförmedlingens sätt att räkna. Mer om skillnaderna kan du läsa i SCB:s rapport:

Bakgrundsfakta: Arbetskraftsundersökningarnas (AKU) och Arbetsförmedlingens (AF) arbetslöshetsstatistik – En jämförande studie. Du hittar den på deras hemsida, www.scb.se.

STATISTIK FRÅN A-KASSAN

Måttet på arbetslöshet i a-kassan grundar sig på hur många av medlemmarna som får ersättning. Den statistiken sammanställs av IAF. IAF producerar också statistik över bland annat medlemsutveckling, arbetslöshetsersättning och dagpenning. Alla som är arbetslösa får inte arbetslöshetsersättning. För att kunna få ersättning måste ett antal villkor, bland annat arbetsvillkoret, vara uppfyllda. Andra orsaker kan vara att ersättningsperioden tagit slut, att man inte söker ersättning eller att man helt enkelt inte är inskriven vid Arbetsförmedlingen. För att få inkomstrelaterad ersättning måste man också vara medlem i en a-kassa.

FRÅGOR OM STATISTIKEN?

08-566 445 74

fakta@akademikernas.se

Akademikernas a-kassa.

☎ 08 – 412 33 00

🏠 akademikernasakassa.se, arbetsloshetsrapporten.se

✉ info@arbetsloshetsrapporten.se

f 🐦 📷 @akademikernas

Produktion: Akademikernas a-kassa

Grafisk form och grafik: Sara Brandberg, LS Entertainment AB **Tryck:** CityTryck i Karlstad AB